SPEJDER JUL

1938

SPEJDER JUL

1938 *Pris 1 Kr.*

INDHOLD

VISDOMMENS BRØND
Af *Niels Lund*

I NATUREN VED JULETID
Af »Den gamle Kronhjort« — Fotos af *Kai de Cros Dich.*

MUSA - HØVDINGESØN OG SPEJDER
Fortælling fra Afrika af *W. J. May*

TRE GANGE GENNEM FLAMMERNE
Spejderfortælling fra Svalbard af *Edvard Welle-Strand*

TO PIONERER VED PEJSEN
Korpsenes Formænd snakker sammen

JUL HOS —
»scriba« besøger mange forskellige Steder

EN DAG I ØST-GRØNLAND
Oplevelser og Stemninger af *O. Hagerup*

JUL
Digt af *Gunnar Jørgensen*

VALDE
Fortælling af *Gunnar Gunnarsson* — Illustreret af *Gunnar Gunnarsson junr.*

HAN VAR SPEJDER
Skitse af *Kaj H. Funch*

NOGET FOR ULVEUNGER
Af *Aage Jørgensen*

SKATTEJAGT
Præmieopgave af *G. I.*

EN UTROLIG HISTORIE
Tegninger af *Leo Fredsbjerg*

REDIGERET AF *GUNNAR IPSEN*
Omslagstegning af *Axel Mathiesen* — Nærværende Ramme af *Viggo Bang*
Heftets Illustrationer med nævnte Undtagelser af *Aage Golved*

UDGIVET AF **KFUM-SPEJDERNE I DANMARK** OG **DET DANSKE SPEJDERKORPS**

DET DANSKE SPEJDERKORPS
6' FREDERIKSBERG TROP

Vismændenes Brønd

Af Niels Lund

Omtrent midtvejs mellem Jerusalem og Bethlehem er der en gammel Brønd, som Befolkningen dernede kalder »Vismændenes Brønd«, og spørger man den hvorfor, fortæller de følgende:

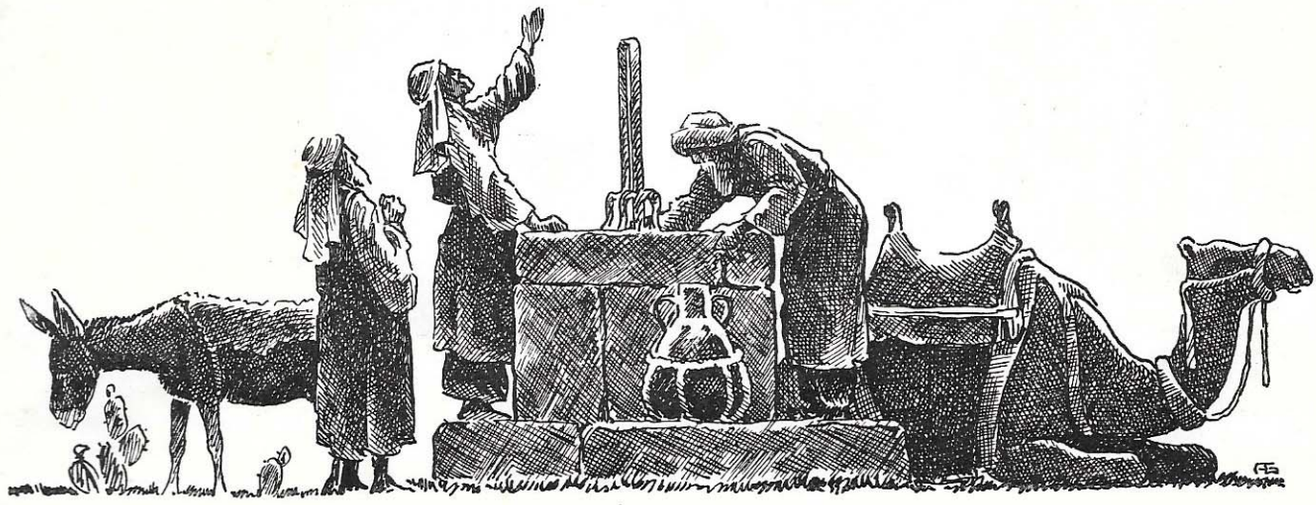
Da de tre vise Mænd fra Østerland var kommen til Palæstina for at opsøge og hylde den Kongesøn, hvis Komme Stjernen havde varslet for dem, fik de i Jerusalem at vide, at de maatte søge ham i Bethlehem, i Davids By. Men under Opholdet i Jerusalem havde de tabt Stjernen af Syne, og hvor meget de end stirrede op mod Himlen, kunde de ikke finde den igen. Mismodige og raadvilde begav de sig paa Vej, og da de naaede til Brønden, bøjede de sig tørstige og trætte for at drikke af dens Vand; men dernede i Vandspejlet saa de Genspejlingen af deres Stjerne. Straks forlod Trætheden dem, og de stod glade op og fulgte Stjernen, til de naaede det Sted, hvor Jesusbarnet var.

Det er et Sagn, men som saa mange af disse gamle Overleveringer og Fortællinger har det noget at sige ogsaa til os, som nu snart skal til at holde Jul igen.

Det siger os, at dersom vi ikke gaar i Dybden, finder vi heller ikke Vejen til det høje.

Er der nogen Fest i vort Kirkeaar, som det gælder om, saa er det vel netop Julen. Der er saa meget, der kan optage os og gøre os fortravlede og trætte op under Jul, saa Julestjernen ganske forsvinder i Skæret af Butiksvinduerne, og Tankerne bliver optaget af Juletravlhed og alt det meget, som ogsaa vi skal ordne og arrangere i Anledning af Festen. Derfor gaar det vel ogsaa saadan for de fleste Mennesker, at lige paa een Gang er det den 24. December, og selv om de jo egentlig har haft hele Aaret til at forberede sig til det, saa kommer det alligevel bag paa dem, og de kan slet ikke forstaa, at det allerede er Jul igen.

Du skulde tage dig Tid til at blive ordentlig forberedt til at holde Jul i Aar! Det vil sige, at du skal ikke bare lade dig nøje med det rent overfladiske og tænke paa Julekort, Julegaver,

Juletræ og Julefester, men du skal tænke paa, hvorfor vi egentlig holder Jul, at vi gør det for Jesu Skyld. Det er hans Fødselsdag, vi fejrer, og det vilde da være noget mærkeligt noget at holde Fødselsdagsfest uden saa meget som et Øjeblik at tænke paa den, hvis Fødselsdag det er. Julen er Festen for Jesus, og jo mere vi bliver klar over, at vi trænger til ham, des mere faar vi ogsaa ud af at holde Jul.

Det var Jesus, som blev født til Verden Julenat, fordi han ikke kunde holde ud at sidde oppe i sin Himmel og se paa, at Mennesker led ondt her paa Jorden. Han maatte herned, og hele hans Liv var optaget af at gøre godt, hjælpe de syge og lidende, vise dem Vej til Gud og lære dem at folde deres Hænder og sige: »Vor Fader, du som er i Himlen«, og til sidst satte han Livet ind paa det at bane Vej mellem Mennesker og Gud, og da han vendte tilbage til den Himmel, som han var kommen fra, sagde han til sine Venner: »Se, jeg er med Eder alle Dage indtil Verdens Ende.«

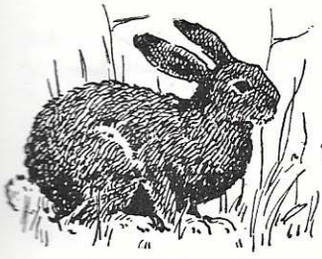
De Ord gælder endnu. Er vi hans Venner, saa kan vi trygt stole paa, at han svigter os ikke. Han hører os, naar vi beder til ham, han styrker os i Kampen og giver os Kraft til at sejre over Fristelserne og alt det, der er ondt og grimt, naar bare vi holder os rigtig nær til ham.

— — —

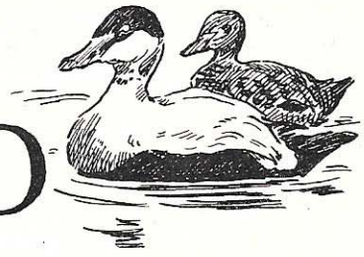
Se, det skal du tænke paa, naar vi holder Jul igen, og saa skal du se Juleaften at faa et Par Minutter, hvor du er ganske alene, og hvor du ganske jævnt og stille siger Jesus Tak, fordi han kom, og fordi han ogsaa vil være din Ven og Frelser. — Saa bliver Julen 1938 ikke bare en glad Jul, men en velsignet Jul; og det var jo det, den gerne skulde være!

Fritz von Uhde — Den hellige Nat

I·NATUREN VED·JULETID

Af „Den gamle Kronhjort" Vignet: Aage Gotved Fotos: Kai de Cros Dich

Juletiden bør være den Tid paa Aaret, hvor du er ude paa Tur det meste af Dagen! Vi gaar jo og fylder hinanden med alle Slags rare Sager, saa Appetitten bliver helt ødelagt, og Maven med, hvis vi ikke gør noget for at holde den i Orden med Langture til Fods eller paa Cykle, du skulde helst have god Appetit til næste Gang, du sætter dig til Bordet!

Du kan bruge forskellige pæne Undskyldninger for at tage de Fedtlæders paa, jeg har med Held engang forsøgt at prøve, hvor mange Sange jeg kunde udenad ved at tage en Tur paa ca. 25 Kilometer og synge hele Tiden, — jeg var ikke naaet gennem hele mit Repertoire, da jeg kom hjem, jeg havde vist Stof nok til en halv Snes Kilometer endda! Jeg har endnu ikke truffet nogen, der har turdet paatage sig at forbedre denne Rekord, saa det er maaske en Verdensrekord.

Men den Slags Ture giver nu ikke ret megen Anledning til at studere den uforstyrrede Natur, og det er dog den, jeg helst vilde opleve, for ved du hvad, efterhaanden er det blevet ganske umuligt for mig at kede mig, selv naar jeg er i »stort Selskab«, — uden at jeg ved af det, ser jeg pludselig et eller andet Minde fra en af mine Ture dukke op for mit indre Blik, enten det er hin berømte Sommernat paa Holmslands Klit, hvor Klægbankens utrættelige Kor af Maager og Terner forhøjer Nydelsen af at slæbe Cykle og stor Oppakning en 20 Kilometer ad bundløs, sandgruset Vej, eller naar jeg skal til at nyde Aftenens musikalske Underholdning, ja, da klinger for mit indre Øre Orgel- og Klokkeklangen fra de Jyllinge Holmes Kor af Ederfugle og Sangsvaner en klingrende Frostdag, da Skøjtejernene skar deres Furer i Roskilde Fjords Is.

I Dag prøver vi en Travetur, og saa kan vi imens snakke om, hvor vi i Morgen skal lade vor trofaste Ven fra i Sommer, der af en og anden beæres med det poetiske Navn »Rustvognen«, trille os hen, for at vi kan prøve en smart lille Jagttur efter en Lejrplads eller to til den mildere Tid at ligge paa Weekend i.

Vi starter lige over Middag, saa vi har Tiden for os til at tage en rigtig gammeldags Tur gennem Mark, Mose, Skov, Strand og hvad der ellers kan falde for.

Jeg kan ikke gøre ved det, men jeg synes nu, at det er meget fornøjeligere at færdes i Marker, der er indelukket med levende Hegn i Stedet for disse Marker, hvor man ikke har andet Skjul end de tre Staaltraade i Markskellene. Vi gaar ned langs et levende Hegn, *Stillidserne* har haft travlt med at pille *Burren* i Hovedet, saa dens afpillede Frørester ligger spredt rundt paa Jorden; og her er der Hul igennem Hegnet, her ser der ud til at være en offentlig Landevej for Markens Dyr, Jorden er helt fedtet og Græsset er slidt væk, men der har vi Sporet af en *Hares* Bagben, den har nok faaet en lille Rutchetur ned ad den fedtede Skraaning, kan vi se, men sikken et Held for os, at det er Morten, der kom først, for ellers havde vi nok ikke faaet det fikse lille Spor af *Agerhønen* at se, nu staar det mejslet ned i den klodsede *Hares!*

Længere fremme staar der en mægtig høj *Poppel,* Toppen er fuld af nogle Fugle, der bliver ved med at flyve op fra Grenene, ud i Luften som *Fluesnappere,* men det kan da ikke være dem paa denne Aarstid, næh, det er saamænd *Silkehalen,* man skulde ikke tro, at den var saa hurtig i sine Bevægelser og saa munter, naar vi tænker paa, hvor stiv og trist den ser ud i Skolens Samling!

Det er for Resten en Ting, du skulde prøve at faa slaaet fast, at een levende Fugl er skønnere end ti udstoppede.

I Dag prøver vi en Travetur.

Det kunde egentlig være morsomt at prøve at sætte en Mejsekasse op her i Hegnet og se, om vi skulde faa nogle *Blaamejser* eller *Musvitter* til Pensionærer i Rugetiden.

Jeg kan aldrig blive ked at saadan et Mosedrag som det, vi nu skal ud over. Her er der næsten altid noget at kikke ud. Se nu bare den hule Græstot, der har vi aabenbart Mester Mortens Sovekammer, naar Pløjemarken bliver ham for trist, bare det havde været lidt Sne, saa vi kunde have set hans forskellige Fiduser med Sidespring og Hop for at vildlede sultne Fjender.

Og der har vi nok en Flok *Sjaggere!* Du kan høre deres »Tjæk-Tjæk«, det vilde være rart, om alle Mennesker havde deres Navn saa tydeligt fremme, — hov, ja, ja, jeg tænkte det nok, der har vi *den Laaddenbenede,* eller om du hellere vil det, *Vintermusvaagen,* nu har jeg de sidste Par Uger kikket den ud, at den bruger den Hegnspæl derhenne til Stamkvarter! *Den Laaddenbenede* er den kønneste af alle vore Vaager, og saa er den saa let at kende med sit hvide Tværbaand hen over Overgumpen.

Det ku' være morsomt at stikke over til Tørvegravene derovre for at se, om *Odderen* skulde have lavet et »Slæbested« paa det samme Sted, hvor jeg et Par Gange har set det. Han er jo lavbenet, saa han slæber Maven hen igennem Græsset, »Slæbestedet« ser derfor ud, som om man havde strøget igennem Græsset med et vaadt Ærme.

Det er mægtig sjov at gaa hen ad en »Balk« mellem et Par Tørvegrave! Den kan jo af og til være lige saa bred som Støvlesaalen og har en voldsom Lyst til at synke sammen med et dæmpet Suk, og — saa maa du være glad ved, at Dagene er korte, saa Mørket har sænket sig over den lille By, inden du kommer hjem!

Naar vi kommer ind i Skoven, skal vi prøve at faa kikket nogle flere gode Pladser ud til at faa sat Redekasser op; bagefter kan vi prøve at faa Lov til at komme med Kasserne. Det er bedst at sætte dem op i rigtig god Tid, saa Lugten af det friske Træ kan naa at forsvinde, inden Redetiden.

Det kan være ganske spændende at faa en *Natugle* til Huslejer, men den yngler allerede i Marts Maaned, saa den skal være den første, som skal have sin Kasse op. 3 Uger efter, at Æglægningen er færdig, gør Ungerne deres Entre i Verden, og man skal lede længe efter mere grinagtige Størrelser end saadanne »nyfødte« Ugleunger; men vi skal være lidt varsomme i Omgangen med Reden i den Tid, for de gamle Ugler forstaar aldeles ikke Spøg, du kan maaske lige faa Tid til at konstatere, at de har samlet et Forraad paa en Snes Mus, inden du i de følgende Dage med fuld Ret kan underskrive dine Breve med et sandfærdigt »Deres meget forbundne«!

Og her har vi nok *Kvækerfinkerne,* man skulde tro, der var gaaet levende i Skovbunden, saadan som det myldrer, det skulde ellers kunne tydes, som om der var haard Vinter i Vente, og det kunde være ganske rart, for alt dette Tøvejr og milde Sommervejr ved Juletid er alligevel en slem Misforstaaelse. Du kender vel *Kvækerfinken?* Den har faaet Navnet af Stemmen og ligner *Bogfinken* ikke saa ganske lidt.

Vi maa over til Bastebjerg for at se til *Rævegravene,* det kunde være, at der var sket noget nyt. Det var derovre, at jeg en Aften troede, jeg saa et vaskeægte, flyvende Spøgelse, og jeg blev ganske ræd, for det kom ganske adstadigt sejlende paa brede, lydløse Vinger, og saa var det helt hvidt, men saa opdagede jeg paa Vingeslaget, at det bare var en *Musvaage,* en af disse gamle Hunner, der med Alderen bliver helt hvide.

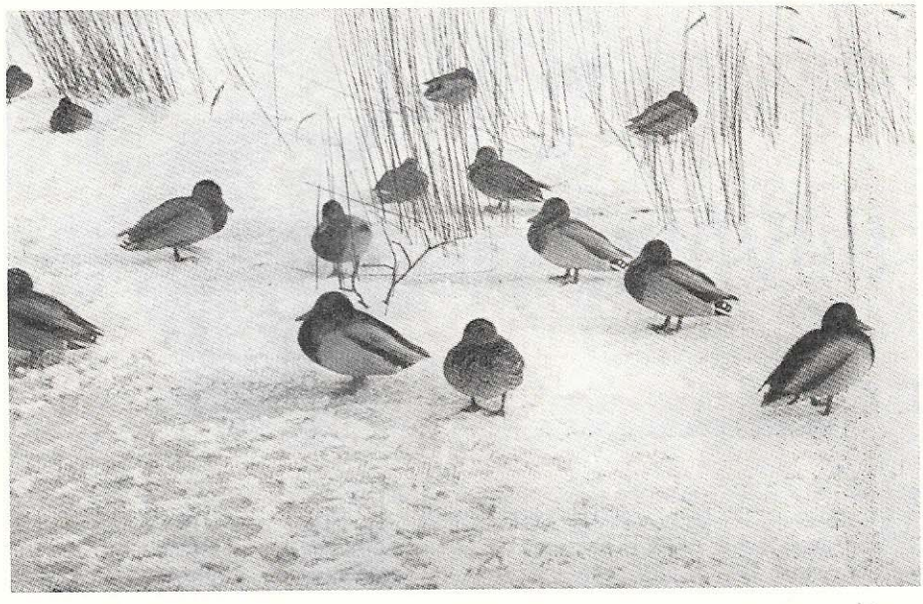
Næh, der er nok ikke andet nyt ved Rævegravene, end at Mikkel i Nat har været paa ulovlig Jagt, for her ligger Bagbenet af en *Hare,* og det ser helt frisk ud, men hvad, han skal da ogsaa have lidt godt til Julemad.

Det er kedeligt, at vi ikke har faaet de rigtige Grejer med, for det kunde være helt morsomt at splitte dette *Bøgestød* og se, hvilke Mærkværdigheder, der gemmer sig i det, foreløbig vil jeg gætte paa *Bøghjortelarven, Træbukkelarver, Skolopendre* og forskelligt andet, men vi kan gaa herud en anden Dag og se ad.

Det er lige ved at være morsomt at komme ind i saadan nogle Graner som disse! hør engang *Fuglekongens* spæde Stemme, og der har vi *Ringduen,* tyk og bredbovet, se *Flagspættens* Værksted i Grenekløften derhenne i *Birketræet.* Disse Graner er nok ogsaa Dagkvarter for Uglerne, se *Ugleglylpbollerne* overalt paa Skovbunden, du skulde engang samle en større Portion sammen og undersøge, hvad Kosten bestaar af, — 300 Gylpklumper viste sig at indeholde de forspiste Rester af 236 Mus, 39 Fugle, de 35 af dem var Graaspurve, Resten af Bollerne var Musehaar og Masser af *Skarnbasser.* —

Hvilket Resultat vil du komme til med dine 300 Gylpboller?

Naa, nu er vi nede ved Stranden, saa maa vi være lidt forsigtige, for det kunde være, at der laa nogle *Hvinænder* helt inde under Land, og det kunde egentlig være ganske morsomt at komme dem ind paa Livet, nu ganske langsomt Hovedet op over Busken, ærgerligt, at vi ikke er født med Periskop oven i Hovedet, skønt, hvad saa med Spejderhatten? den vilde vist komme til at hænge lidt underligt paa Hovedet! — Jo, der har vi en Flok Ænder, men det er *Ederfugle,* dem maa vi se lidt nærmere paa. Lad os først se, hvor længe mon de holder sig under Vandet, og mon de ikke gaar ned omtrent alle paa een Gang? Jo, den er fin, vi kan naa at tage et Stormløb paa en Snes Meter og gaa i Dækning, til de igen er forsvundet, og saa mangler vi bare en 30—40 Meter for at være lige ud for dem, altsaa: Nu! løb som om du aldrig skal løbe mere, — av, der kom den første *Ederfugl,* fald ned!! den saa os ikke, nu er hele Flokken oppe og trække Vejret, nu begynder de at gaa til Bunds igen, og saa starter vi, men dobbelt saa kvikt, for vi skulde gerne naa den Marehalmstot, det lykkedes! og nu sidste Omgang, ser du den store Tangbunke lige inden for dem paa Strandbredden, det er den vi skal smide os bag ved, — løb! Og saa har vi det værste tilbage, nemlig at kikke Ænderne ud, uden at de lægger Mærke til os; synes du ikke de to gamle Hanner er pragtfulde, Hunnerne er mere beskedne i Farverne; men her kan vi ikke blive liggende Julen ud, vi maa se at bakke os ud af Foretagendet, uden at de opdager os.

En anden Gang maa vi herned lidt tidligere paa Dagen, for nu er det ved at blive mørkt, vi kan vist ikke vente at opleve mere for i Dag, hør, men hvad er det for noget hvidt, som kryber sammen derhenne i Tangen? Sludder, det kan ikke være Skum, det maa være noget andet, jo, sandelig, det er et Par *Havlitter,* som vil have en hyggelig Nat inde paa Land frem for at ligge og duve ude paa Vandet.

Det var en Spadseretur, men i Morgen tager vi altsaa Cyklen, for at komme paa en anden Langtur, det er Lejrpladserne, det gælder. Lad os gennemgaa, hvad der skal til, for at vi kan faa den bedste Lejrplads i Danmark: Tør Jordbund, — det ser vi bedst i disse fugtige Dage —; Tilpas nær ved Mælke-, Kartoffel- og Vandleverandører, men tilsyneladende menneskefjern; Aaben Plads, men med nogle skyggefulde Træer; Naturskøn Beliggenhed nær ved Bademuligheder i Ferskvand eller Saltvand. Det er Betingelserne, saa det bliver vist bedst at sige, at vi i Morgen tager en Tur ud i det Blaa, enten det bliver til Stedløs eller Hvorduvillerup, er ganske ligegyldigt, bare vi faar et godt Resultat.

Naar du har faaet kikket Redepladserne ud, skulde du have de Redekasser lavet. I *O. Helms: Danske Fugle ved Hus og i Have* kan du finde en storartet Beskrivelse af nogle fortrinlige Redekasser, brug en Del af Juletiden til at lave dem, eller i hvert Fald faa samlet Sagerne til dem sammen, saa du kan være med til at begrænse Bolignøden i Fugleverdenen. Men i den samme Bog staar der ogsaa nogle Sider om, hvordan du bedst skal fodre Fuglene i Vintertiden, dem skulde du ogsaa læse igennem og tænke over, om de ikke skulde give dig en Chance for at indfri »En Spejder er Dyrenes Ven«!

En Spejder er ikke bange for at gaa ud i den kolde Sne; han færdes i Naturen med Glæde ved Sommer og Vinter og klarer sig under alle Forhold. Er det ikke rigtigt?

MUSA
HØVDINGESØN OG SPEJDER

Fortælling fra Afrika af *W. J. May*

Genfortalt af *E. Th. Bjørn*

Mon det nogensinde før er sket, *Musa*, at en Spejder er bleven Høvding for sin Stamme?«

Tropfører *David Robbins* saa med et spørgende Smil paa den store Dreng, der stod foran ham. Fire Aar paa Missionsskolen og tre Aar som Spejder havde forandret Musa helt. Hans Far var Høvding for en af de fremskridtsvenlige Stammer i Vestafrika.

»Jeg misunder dig,« fortsatte Robbins, »for du har en enestaaende Chance til at gøre din Stamme til den allerbedste i hele Vestafrika. Den bestaar af et godt Materiale, som blot behøver en god Fører. Men jeg ved ogsaa, hvad det vil koste, Musa. Jeg tænker paa Afgudspræsten og alt hans Djævelskab; Junglen med al sin Tiltrækning, Slægtleds nedarvede Vaner, alt det vil du faa at kæmpe imod. Du vil faa Brug for Kæmpekræfter og en Bulldogs Evne til at holde fast, naar først du har begyndt. Men jeg tror paa dig, Musa. — Og saa Farvel og lykkelig Rejse!«

Tropføreren behøvede nu ikke at være bange. Musa vidste, hvad han vilde faa at kæmpe med. Et Par Gange hvert Aar, medens han gik i Skole, havde han travet den fire Dage lange Vej gennem Junglen til sin Fars Landsby, og hver Gang havde han tydeligere og tydeligere set, hvordan det stod til dèr. Han havde lært at bedømme Mennesker og Begivenheder efter en hel ny Maalestok og Indstilling, saadan som det skete paa Missionsskolen og i Spejdertroppen.

Afgudspræsten *Motu* var den egentlige Hersker over Stammen. Med sine Afguder, sin Trolddom, sine Trusler og Gifte tvang han Høvdingen *Tumanay* til at gøre, hvad han ønskede. Hvad andet skulde Tumanay vel end adlyde? Ingen uden Motu kunde sikre Stammen Gudernes Yndest og bortvende deres Vrede. Hvem andre end Motu kunde udfinde den, der havde fornærmet Guderne, saa han kunde blive kastet for Krokodillerne?

Naar Musa tænkte paa engang i Fremtiden at regere Stammen efter det, Spejderloven havde lært ham, dukkede altid Billedet af den gamle Afgudspræst op, ligesom for at udfordre og gøre Nar ad ham og tage Modet fra ham. Men han besluttede ikke at ville give op, og Musa greb kraftigere om sin Stok og bed Tænderne sammen, medens han travede videre gennem Junglen mod sit Hjem.

Nyheden om hans Besøg løb foran ham. Dagen før han naaede frem til Landsbyen, havde Trommerne allerede fortalt i deres mærkelige Sprog, at han kunde ventes. Gamle Motu forsvandt ved den første Meddelelse. Han forstod, hvad Musas Tilbagekomst vilde betyde for ham, og han var alt for klog til at blive taget uforberedt. Mange og mærkelige var de Offergaver Motu bragte den største og mægtigste af sine Guder. Men endnu mere mærkelig og stærk var den »Medicin« han bryggede sammen over Ilden et hemmeligt Sted ude i Junglen. Insekter og Stumper af Krybdyr, Bark fra et Træ og Blade fra et andet, en mærkelig Svamp, som han længe havde søgt efter, og Bær, der var ligesaa giftige som de var straalende i Farver, sydede og boblede over Motus Ild, medens han mumlede Forbandelser ind i Dampene fra Gryden og dansede uhyggelige Danse om den. Da han endelig var færdig, begav han sig ned mod Landsbyen med en Jernpotte i Haanden; dens Indhold var dækket med en Haandfuld tørrede, grønne Blade. Han var sikker paa, at han nu nok skulde vælte alle Planer og latterliggøre alle Forslag fra den unge Høvding.

Musa fik en stormende Velkomst. De unge Mænd i Landsbyen saa med Længsel frem til den Tid, da han skulde være deres Høvding. De hamrede og bankede paa Trommerne og peb og hylede i Fløjterne i den allerbedste Hensigt, og de, der ikke havde faaet Musikinstrumenter betroet, forenede sig i et Kor, der besang de store Gerninger, som Musa skulde udføre, og de mægtige Sejre, han engang skulde vinde.

Tumanay bød sin Søn velkommen midt i Landsbyen. Han sad paa sit Høvdinghøjsæde og bar sin rødgrønne stribede Dragt. Alle hans Mænd var samlede om ham, og hans Tjenere viftede med farvede Hestehaarsduske Fluerne væk fra ham. Kun gamle Motu var ikke til Stede. Musa tænkte i Øjeblikket ikke nærmere over dette, men skulde faa god Grund til senere at huske det.

Musa bøjede sig ærbødigt for sin Far, og den gamle Høvdings Øjne straalede af Stolthed, medens han saa paa sin høje, smukke Søn.

»Min Far, jeg er vendt tilbage for at være din Søn og din Tjener.«

Tumanay saa længe paa ham i Tavshed.

»Mange Maaner har vist sig, og Solen er gaaet ned mange Gange, siden jeg sendte dig til den hvide Mands Skole, for at du kunde blive klog og dygtig. Nu er du vendt tilbage. Snart gaar jeg til Aandernes Rige, og du, Musa, min Søn, skal indtage min Plads. Men indtil da skal du sidde ved min højre Haand. Musa er min Skygge og min Tunge. Alle Mænd skal ære ham. Jeg har talt!«

Alani, Musas Onkel, som stod bagved Høvdingen, skjulte sit Ansigt, for at ingen skulde se det Had, som lyste ud af det, men i sit Hjerte svor han, at inden Solen var gaaet ned ret mange Gange, skulde Høvdingen have en hel anden Skygge og tale med en anden Tunge. Han

sneg sig bort, medens Jubelraabene lød, da Musa indtog sin Plads ved Høvdingens højre Side.

Han var en af de faa Mænd, som kendte de hemmelige Steder i Junglen, hvor Motu øvede sin Trolddom og Afgudsofringer. Andre Mænd, som tilfældigvis var stødt paa disse Steder, levede ikke saa længe efter Opdagelsen, at de kunde fortælle Hemmeligheden videre. Med Alani var det noget andet. Han var Høvdingens Broder og vilde indtage hans Plads, hvis Musa faldt fra. Han sneg sig ud i Junglen saa lydløst som en Slange og mødte Motu paa Vej til Landsbyen med den omhyggeligt tildækkede Jernpotte i Haanden.

Alani fortalte den gamle Afgudspræst, hvad der var sket.

»De unge Mænd i Stammen tiljubler ham allerede som en Gud, og lærer han dem nu det, han har lært i de hvide Mænds Skole, vil det blive haardt for dig.«

»Der findes ingen større Tosse end en ung Tosse,« svarede Motu foragteligt. »Musa har endnu tilbage at lære, at Motus Arm rækker langt, og at hans Trolddom er magtfuld, og at Kraften i hans lille Finger er større end Kraften i Høvdingens højre Arm. Musa skal tage sig i Agt!«

Afgudspræsten sjokkede videre, og Alani efter ham med klaprende Tænder og rystende Knæ; saa stor var hans Rædsel for at Motus Trusler ogsaa skulde ramme ham.

Musa mødte den gamle Afgudspræst kort efter, at han var kommet tilbage til Landsbyen og hilste venligt paa ham. Han havde kendt Motu saa længe, han kunde huske, og havde altid været bange for ham. Men Motu forstod af den Maade, hvorpaa Musa nu hilste ham, at den gamle Frygt for Afguderne og Trolddomsmagten var forsvundet. Musa var paa den anden Side klar over, at selv en ringe Ven var bedre end en bitter Fjende. Desuden var det hans Pligt som Spejder at vise sig venlig overfor alle — altsaa ogsaa overfor Afgudspræsten.

Motu stirrede mistænksomt paa ham og prøvede at læse de Tanker, der lyste ud af den store Drengs straalende Øjne; men der var alt andet end Venskab i hans Stemme, da han tiltalte Musa:

»Den hvide Mand ler af de Guder, som herskede i Junglen længe før han viste sig, og som vil vedblive at herske længe efter, at han er blevet fordrevet. Den hvide Mand skal tage sig i Agt!«

Han vendte sig om og gik bort uden at mæle et Ord mere.

Musa stod og saa efter ham. »Det betyder altsaa Kamp og ikke Fred. Men lad gaa! En Spejder er beredt! Jeg skal nok sove med det ene Øje paa Klem og med Øret til Jorden. Tumanay er Høvding over Omo Stammen og ikke Motu. Og det er Høvdingen, som skal herske.«

Der skulde ikke gaa mange Dage, før Kampen var brudt ud i lys Lue. Motu gjorde intet Forsøg paa at skjule sin Vrede, og da Musa trods alt stadig prøvede at vise sig venlig overfor ham, gjorde det ham endnu mere rasende. Musa maatte stadig være paa sin Post. En Dag, da han gik ud i Junglen, fik en sagte Hvislen ham til pludselig at stoppe op og dreje Hovedet. I samme Nu mærkede han Suset af en Pil, der for forbi hans Kind, saa tæt ved, at han kun ved at dreje Hovedet lidt, havde reddet Livet. Han trak den ud af de Slyngplanter, som den havde boret sig ind i; af Farven paa dens Od kunde han se, at den var forgiftet. Uden Tvivl var den beregnet paa at ramme ham, for Stammen jagede ikke Vildt med forgiftede Pile. Han havde en elektrisk Lommelygte blandt de Sager, han bragte med sig fra Skolen. En Aften, da han vilde lægge sig paa sin Sovemaatte, var der ligesom noget inden i ham, der sagde, at han først skulde undersøge sin Seng. Lommelampens Lyskegle afslørede en Skorpion, som laa krøbet sammen, netop hvor han vilde have lagt sig. Selvfølgelig kunde det være et rent Tilfælde; men det kunde ogsaa være Motus Værk.

Motu og Alani var meget sammen i den sidste Tid. De forstod, at naar Musa engang blev Høvding, saa vilde det blive ham og ikke Afgudspræsten, som vilde blive Stammens Hersker, og saa var det forbi med, at de to kunde mele deres egen Kage og øge deres Rigdom ved Falsknerier og ved at tage deres Fjenders Liv.

»Naar Stammens Mænd ikke mere frygter Motus Trolddomskunster, saa vil Motu være færdig,« vovede Alani en Dag at sige til den gamle Afgudspræst.

»Tosse!« snerrede han. »Er jeg saa blind som en nyfødt Hvalp eller saa hjælpeløs som et daggammelt Barn? Musa vil ikke komme til at indtage sin Fars Plads, som snart skal blive ledig. Hør hvad jeg siger, Alani, før Nymaanen igen viser sig, skal du indtage Tumanays Plads. Men husk, Motu vil vedblive at være Hersker over Omo Stammen. Jeg kan skabe Høvdinge, Alani, men jeg kan ogsaa fjerne dem!«

Alani var ikke særlig henrykt ved disse Udsigter, selv om Udsigten til Magt og Ære var tiltrækkende nok, men Alani spekulerede paa, hvor meget det var værd paa saadanne Betingelser.

Men Musa sad Dag efter Dag paa Højsædet ved Siden af sin Far, og ofte lykkedes det ham at faa Stridigheder afgjort efter den hvide Mands Synspunkter og den Lov, der gjaldt for hans Spejderpatrulje. Dag for Dag voksede hans Popularitet, men Dag for Dag blev Motu ogsaa mere og mere rasende. Han forstod, at Magten var ved at slippe ham ud af Hænderne, og han arbejdede flittigt paa sin Plan om at faa Musa fjernet. Han havde ikke flere Betænkeligheder ved det, han havde besluttet, end ved at mase en besværlig Flue.

En Uges Tid efter kaldte Motu alle de unge Mænd i Stammen sammen til et Drikkegilde paa et hemmeligt Sted i Junglen. De var alle nødt til at komme; kun Kvinderne, et Par Krigere og de gamle Mænd blev tilbage. Musa tog ogsaa af Sted. Han var jo Høvdingens Søn og Fører for Stammens unge Krigere. Midt i en Lysning inde i Junglen var der tændt et stort Baal. Fuglene og Dyrene blev skræmt bort af Flammerne og Støjen, men Krigerne, som dansede deres fantastiske Danse om Baalet var ligesaa prunkende malet og pyntet, som nogen tropisk Fugl, medens mærkelige Hovedbeklædninger og flagrende Abeskind fik dem til at se ligesaa frygtelige ud som noget Dyr i Junglen.

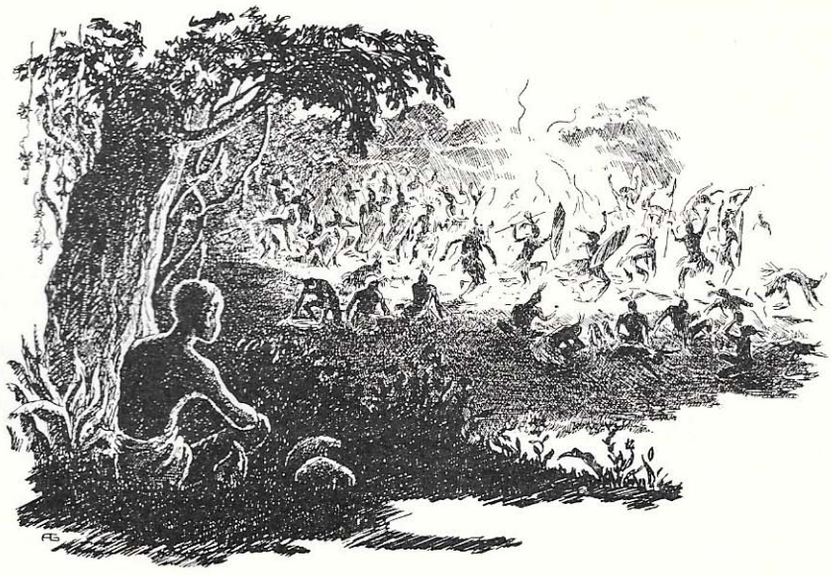
De dansede Krigsdanse og kæmpede tappert mod indbildte Fjender til Trommernes hamrende, ophidsende Larm. De holdt kun inde for at drikke af Palmevinen, som fandtes i Overflod, og her og der var ogsaa en og anden, som allerede havde drukket for meget, faldet om under Træerne og nu laa i en dødlignende Søvn.

Musa havde med Forsæt anbragt sig paa et ikke alt for iøjnefaldende Sted, hvor Skyggen fra et højt Træ faldt hen over ham og beskyttede ham mod det klare Lysskær fra Baalet. Han var ikke i Tvivl om Motus Hensigter med ham og var mere end nogensinde før fast besluttet paa at være forberedt paa, hvad der end maatte ske.

Mange Flaskegræskar med Palmevin var bleven tilbudt ham og anbragt ved Siden af ham. Indholdet havde han, naar ingen saa det, hældt ud paa Jorden, saa nu sad han omgivet af en Række tomme Flaskegræskar og lod, som om hans Øjne var tunge og søvnige. Men han

holdt skarpt Øje med, hvad der foregik omkring ham og i særlig Grad med alt, hvad Motu foretog sig.

Nu kom Alani med et Flaskegræskar i Haanden og rakte ham det med Anmodning om, at han vilde drikke dets Indhold. Det lykkedes ham at spilde Vinen, medens han lod, som om han drak den. Han stirrede paa Alani med forvirrede Øjne og maabende Udtryk, saa tumlede han om paa Jorden, som om han var dødrukken. Han hørte Alani fjerne sig fra ham, men han laa ganske ubevægelig og turde næppe trække Vejret af Frygt for, at han blev iagttaget. Kort efter mærkede Musa at nogen kom og rørte ved ham med Foden. Han lod som ingenting. Saa blev han sparket haardt mellem Ribbenene. Med en fortvivlet Anstrengelse lykkedes det ham at bide Smerten i sig, og han hørte saa en dyb Kluklatter, som kun kunde stamme fra Motu. Den blev efterfulgt af et jublende Hyl, og Musa aabnede det ene Øje saa meget paa Klem i en Brøkdel af et Sekund, at han fik set Motu danse bort i en vild, jublende Sejrsrus. Motus Gud havde ikke svigtet ham. Den forgiftede Vin havde gjort sin Virkning. Musa skulde ikke mere komme paa tværs af hans Planer. Musa ventede spændt paa det Øjeblik, da Baalet var ved at dø hen, og Krigerne var optaget paa den anden Side. Ganske lydløst sneg han sig saa hen til et Træ, han i Forvejen havde udset, hvor Rankerne af en mægtig Slyngplante hang helt ned til Jorden. Det var kun et Øjebliks Sag at klatre op og skjule sig i det tætte Bladhang. Der lurede alt for mange Farer paa ham, hvis han vovede sig tilbage til Landsbyen nu; her var han derimod fuldkommen sikker.

Musa havde med Forsæt anbragt sig paa et ikke alt for øjnefaldende Sted.

Han kunde se uden at blive set og iagttog Begivenhederne om Baalet med en Blanding af Nysgerrighed og Skamfuldhed. Vinen gik Mændene til Hovedet og virkede paa dem, saa Dansen blev vildere og vildere. Hurtigere og hurtigere hamrede Trommerne, til Mændene holdt udmattede op og Danserne faldt drukne om. Musa skammede sig over sit Folk. Var der blot en Maade, hvorpaa han kunde bringe dette til Ophør.

Kun Motu syntes utrættelig. Skønt han var en gammel Mand, dansede og sprang han omkring. Nu saa Musa ham gaa hen til det Sted, hvor han havde ligget. Motu standsede og saa sig forbavset omkring og fjernede endogsaa sin Maske med Hornene et Øjeblik, for at han kunde se mere tydeligt. Flaskegræskarret, som havde indeholdt den forgiftede Vin; det laa med Bunden i Vejret med Giftsvampen, som havde været anbragt i det, ovenpaa; men Musa var borte. Da den gamle Afgudspræst traadte ind i Skæret fra Baalet under sin Eftersøgning af den forsvundne Dreng, kunde Musa se det rasende Udtryk i hans Ansigt. Det væltede Flaskegræskar med Svampen ovenpaa viste, at Musa havde opdaget Sammensværgelsen, men hvor var han bleven af?

Motu vendte et Øjeblik efter tilbage med Alani. Atter søgte han alle Vegne, men de faa Spor, Musa havde efterladt, var umulige at opdage i det flakkende Skær fra Baalet. De forstod, at de havde forraadt sig selv og var nu bange for, hvad Musa vilde finde paa. Al Motus Livlighed var forsvundet. Hans Krumspring blev mindre og mindre, og hans Stemme lød træt. Snart havde han sluttet sig til de andre, som havde lagt sig ned ved Baalet for at sove Festens Virkninger bort. Musa ventede til det blev lyst, saa gled han ned fra sit Skjul og gik tilbage til Landsbyen.

Krigerne kom syge og trætte tilbage fra deres Drikkegilde. De kravlede ind i Hytterne og lagde sig til at sove videre i Haab om at glemme deres Smerter. Kun Musa gik omkring med klart Hoved og straalende Øjne, men inderst inde var han meget bedrøvet. Han traf Alani og Motu lige udenfor Landsbyen og havde Giftsvampen fra Vinen i Haanden.

»Motu,« kaldte han, »hvad skal der ske med den Mand, som lagde denne i Vinen, der blev budt Høvdingens Søn.«

Motu for sammen, men blev snart Herre over sig selv igen. Musa saa paa Alani, som forgæves prøvede at skjule sin Frygt, for at Musa aabenlyst vilde anklage ham.

»Denne Giftsvamp laa i min Vin i Aftes, Motu, og havde jeg ikke hældt Vinen ud i Stedet for at drikke den, vilde Myrerne og Sjakalerne nu have ædt mig. Men jeg ved, hvem der anbragte den i Vinen, Motu. Hvad skal der ske med en saadan Mand?«

Det var mere end Alani kunde staa for. Han faldt paa Knæ og holdt sine foldede Hænder bønfaldende op mod Musa.

»Musa, der var ingen Gift i den Vin, jeg bragte dig i Aftes.«

»Den, der kommer med mange Undskyldninger, anklager sig selv, Alani. Jeg har ikke nævnt dit Navn. Men sig mig nu, Motu, hvad skal der ske med den Mand, der prøver at forgive Høvdingens Søn?« Musa stod og drejede Svampen i Haanden.

Afgudspræsten vidste inderst inde, at Musa godt kendte den Rolle, han havde spillet i Sammensværgelsen, og hans eneste Maal var nu blot at redde sit eget Skind.

»Kan det bevises, at en Mand er skyldig i saadan noget, skal han kastes for Krokodillerne.«

Alani udstødte et Rædselsskrig. Han syntes allerede at kunne høre Dyrenes Kæber snappe for at flaa ham i Stykker.

»Musa, jeg sværger ved de høje Guder, at det var

Motu, som gav mig Giften, for at jeg skulde lægge den i din Vin, og jeg gjorde det kun, fordi han forlangte det af mig.«

»Naar Solen gaar ned,« skreg Motu rasende og for hen mod Alani, der laa og vred sig rædselsslagen paa Jorden, skal du dø for Gudernes Magt, og intet Menneske skal kunne fri dig fra denne Dom.«

Musa glemte i samme Øjeblik, at han kun var en stor Dreng. Han huskede blot, at han var Høvdingens Søn, og at han en Dag skulde herske over Stammen, og at en Spejder viser, at han ikke er fejg, naar et Menneskes Liv er i Fare, selv om dette Menneske er hans Modstander.

»Motu!« raabte han. »Afgørelsen om Liv eller Død ligger i Høvdingens Hænder og ikke i Afgudspræstens. Tag den Forbandelse bort, du har lagt over Alani. Dør han i Nat, skal du blive kastet for Krokodillerne ved Daggry, og al din Trolddom skal ikke kunne redde dig.«

Selv længe efter forstod Musa ikke rigtig hvad det var, der havde faaet ham til at modsige Afgudspræsten den Dag. Erindringen om den store Gud, alle Menneskers Far, var kommet over ham med en saadan Styrke, at han følte, at de Guders Vrede, som Motu tjente, nu ikke mere kunde skade ham eller hans Stamme. Afgudspræsten var allerede saa svækket af de Nederlag han hidtil havde lidt, at han næsten var ved at bukke under for Spejderen, der stod foran ham. Men et langt Livs Træning kom ham til Hjælp. Aldrig før havde nogen vovet at tvivle om hans Guders Magt; blev den brudt nu, var han færdig. Han skuttede sig, som om han rystede noget af sig, der havde sat sig fast paa ham og tog saa et Skridt frem og pressede sit Ansigt tæt op mod Musas.

»Alani skal dø!« hvæsede han.

»Alani skal dø,« hvæsede han, »for min Trolddoms Magt.« Han vendte sig mod den rædselslagne Skikkelse i Støvet. »Og han skal ikke dø ved Solnedgang, men nu!« Der gik en Skælven gennem Alani, og saa laa han stille.

»Om du vil, kan du saa i Morgen kaste mig for Krokodillerne,« fortsatte Motu, »men mine Guder skal udfri mig fra dem. Og Omostammen skal erkende, at Motus Guder skal man frygte og ære.«

Før Musa kunde komme sig af den Rædsel, som ogsaa havde grebet ham, var den gamle Afgudspræst forsvundet hen af Vejen, og Musa stod ene tilbage ved den døde Alani. Det var første Gang, han havde set en Mand blive ramt af Døden ved en Afgudspræsts Forbandelse. Han havde hørt om, at saadan noget kunde ske, men forstod ogsaa, at det var Rædslen, der fik den dømtes Hjerte til at briste og ikke nogen Trolddomsmagt. Han bøjede sig ned og lagde Øret til Alanis Hjerte. Det slog ikke mere. Han forsøgte sig med, hvad han havde lært i Spejdertroppen om første Hjælp til skindøde, men det var forgæves. Der var intet andet for, end at gaa tilbage til Landsbyen og faa Alanis Begravelse ordnet.

Musa opdagede, at Motu allerede havde udspredt sin egen Fremstilling af, hvad der var sket. Han erklærede, at han havde slaaet Alani ned for hans Forsøg paa at forgive Musa. Han forkyndte ogsaa, at han i Morgen tidlig vilde kaste sig for Krokodillerne, og hans Guder skulde saa nok vise deres Magt og Yndest overfor ham ved at redde ham levende i Land. Musa var klar over at det var ganske unyttigt at prøve paa at gendrive de Løgnehistorier, som Motu havde udspredt. Han vidste ogsaa, at den gamle Præst paa en eller anden gaadefuld Maade kunde udøve sin Magt over Krokodillerne, saa han kunde faa dem til at opføre sig, som han vilde.

Hele Landsbyen samledes nede ved Flodens Bred næste Morgen. Det var ikke første Gang, den gamle Præst havde vist en lignende Prøve paa sin Magt. Men Kampen mellem Høvdingens Søn og Afgudspræsten var ikke mere nogen Hemmelighed. Stammen stod i en tre, fire tætte Rækker langs Bredden, og nogle af de ivrigste klatrede op i Træerne under højlyd Modsigelse fra Aberne og Papegøjerne, som de forstyrrede. Høvdingen Tumanay fik en Æresplads ved de fremspringende Rødder paa et gammelt Træ, som hældede langt ud over Vandet, og Musa blev anbragt ved hans Side. Hans Hjerte hamrede i Brystet, for han følte, at hele hans Fremtid og hans Stammes Fremtid afhang af Udfaldet af denne Begivenhed. Et Øjeblik ønskede han, at han ikke havde fremkaldt den, men saa beroligede han sig med at huske paa sin Beslutning om, at skulde han engang være Høvding, saa maatte han ikke give efter og slaa af paa de store Maal, han havde sat sig.

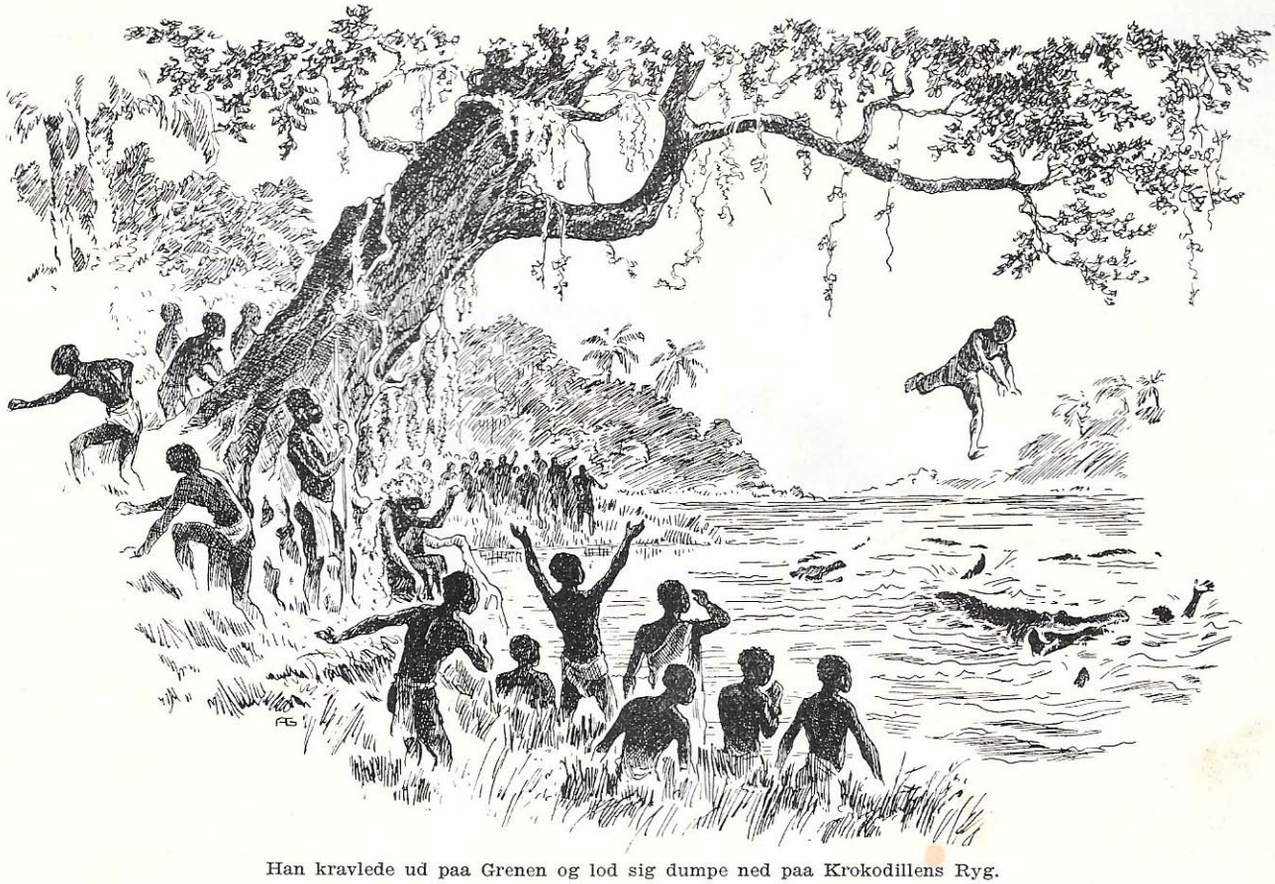
Krokodillerne syntes at være de mindst interesserede. De lignede svære, mørke Træstammer, som laa i Vandet, og kun naar de af og til dovent aabnede de store Kæber, som om de gabede af Søvnighed, kunde man se, at der var Liv i dem. Motus sædvanlige Fremgangsmaade var først at vække Krokodillernes Interesse ved at fodre dem med store Kødstykker af en nyslagtet Ged; derefter klatrede han ud paa en Gren, som hang ud over Vandet og sprang i Floden, hvorefter han svømmede ind mod Bredden, medens han fik Krokodillerne til at holde sig borte fra ham ved at udstøde et mærkeligt Skrig eller Raab, hvis Hemmelighed kun kendtes af Afgudspræsterne.

De sædvanlige Forberedelser blev gjort. Gedekødet, som blev kastet i Floden, forvandlede Krokodillerne fra

deres dødlignende Tilstand til en plaskende, snappende Skare Uhyrer. Motu stillede sig hen foran Kongen klædt i en forunderlig Dragt pyntet med en Mængde Tryllemidler og Amuletter. Han erklærede, at Tvivlen om de høje Guders Magt havde gjort dem rasende paa Omo Stammen. Men for at bortvende Gudernes Vrede og bevise deres Magt for Øjnene af hele Stammen, vilde han kaste sig ud mellem Krokodillerne; hans Skytsaand skulde nok bringe ham uskadt i Land igen.

snappende Kæber og piskende Haler. Øresønderrivende Skrig efter Skrig lød fra den fortvivlede Afgudspræst, men nu begyndte Mændene at flygte.

Kun Musa øjnede en Chance for et Forsøg paa at redde ham. Alt dette var sket i Løbet af et Par Sekunder, og det store Dyr havde endnu ikke flyttet sig fra det Sted, hvor den havde bidt sig fast i Motu. Musa huskede en Maade at jage Krokodiller paa, som han havde hørt paa Missionsskolen. Han klatrede op i Træet,

Han kravlede ud paa Grenen og lod sig dumpe ned paa Krokodillens Ryg.

Folk gav højlydt deres Bifald til Kende, for Alanis Død havde atter vakt deres Frygt for Afgudspræsten, hvis Magt i den sidste Tid var bleven svækket. Motu klatrede ud paa en Gren, som ragede langt ud over Vandet. Herfra raabte han til Krokodillerne og bød dem i sin Skytsaands Navn ikke at skade ham. Krokodillerne flyttede sig, saa der blev et aabent Stykke Vand, som Afgudspræsten kunde springe ned i. Men netop som han sprang, dukkede en Krokodille, som havde ligget nede paa Bunden af Floden, op lige under ham, og Motu ramte den i Springet. Det er et Spørgsmaal, om Afgudspræsten eller Krokodillen blev mest forskrækket. Men Motu blev i hvert Fald saa rædselslagen, at han ikke kunde andet end udstøde et skingrende, angstfyldt Skrig. Han glemte i dette Øjeblik det særlige Raab, som holdt Krokodillerne i Ave, og den store Krokodille snappede efter ham med sine mægtige Kæber.

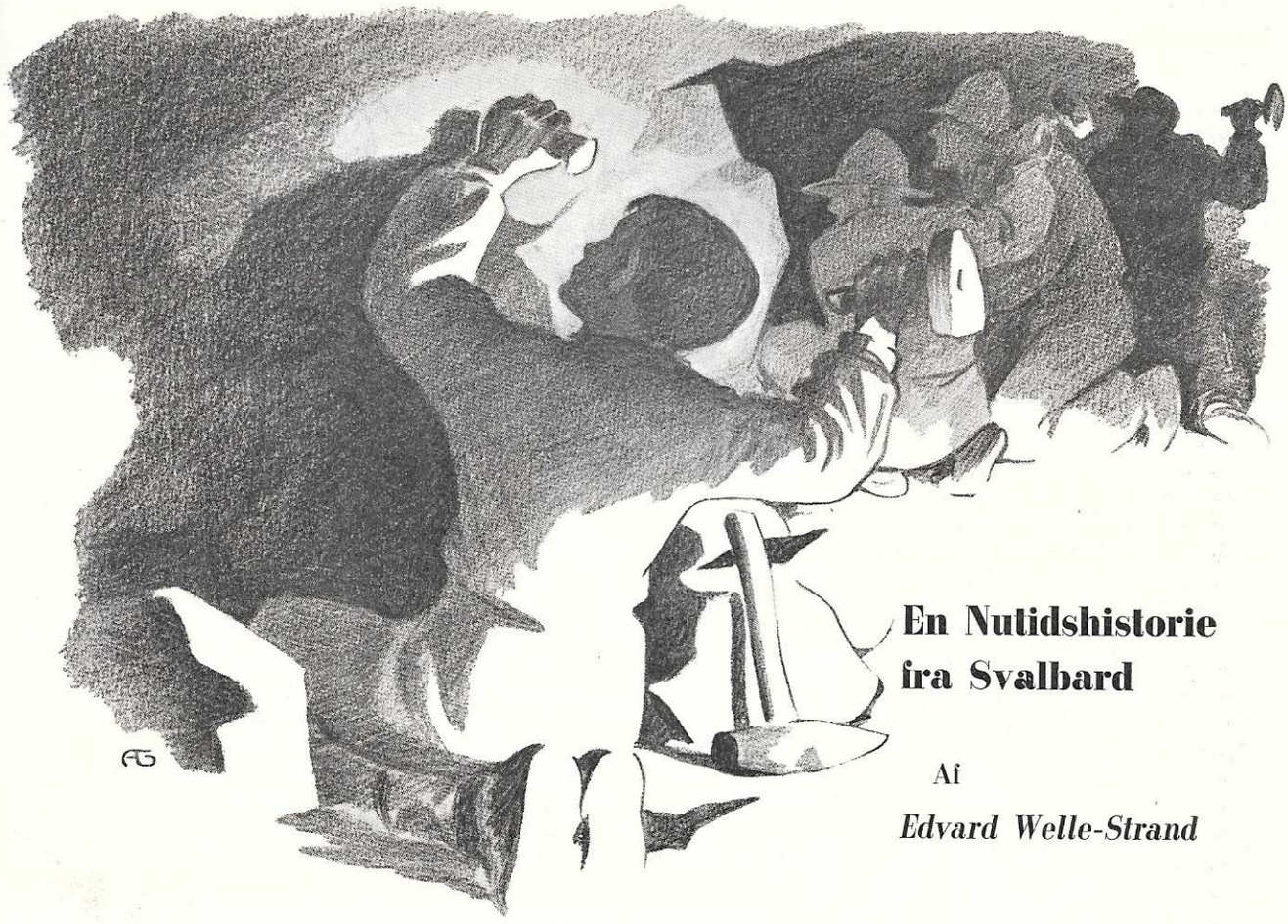
Et Smertenshyl fortalte, at Dyrets frygtelige Tænder havde boret sig ind i Motus Krop. Hylet forplantede sig blandt de rædselsslagne Mennesker inde paa Bredden, og Krokodillerne begyndte atter at søge sammen med

ud paa Grenen, hvorfra Motu var sprunget, og lod sig dumpe ned paa Krokodillens Ryg. Før Dyret kunde komme sig af sin Overraskelse og vende sig om, naaede Musa frem til dets Hoved og pressede begge sine Tommelfingre ind i dets Øjne. Rasende af Smerte aabnede det Kæberne og slap Motu fri. Musa ventede ikke et Sekund længere. Han gled ned i Vandet, greb den gamle Afgudspræst i Skulderen og svømmede ind mod Bredden. Krokodillen, som var vild af Smerte, piskede Vandet til Skum med sin mægtige Hale, men derved skræmte den de andre Krokodiller bort, saa det lykkedes Musa at naa ind til Bredden, hvor han trak Motu i Land, før de snappende Kæber atter fik Tag i ham.

Nogle af Mændene, som havde set, hvad der var sket, vendte nu om og kom ham til Hjælp. Motu blev baaret tilbage til Landsbyen stønnende af Smerte i sit frygtelig tilredte Ben, medens Musa fulgte efter ham, forbavset over at opdage, hvor træt og udmattet han nu var bagefter. Han opfattede kun fjernt Stammens Jubel, da dens unge Mænd løb ham i Møde og hilste ham som en Helt, og han hørte knapt nok sin Fars rosende Ord.

(fortsættes Side 15)

TRE GANGE GENNEM FLAMMERNE

En Nutidshistorie fra Svalbard

Af

Edvard Welle-Strand

Der laa fire Mænd paa Knæ inde i den lave Grubegang og huggede Kul. Tre af dem var gamle Grubearbejdere, den fjerde en ung Student. Det var Akkordarbejde, og de arbejdede haardt for at faa tilstrækkelig mange Tons Kul hugget løs i Løbet af den otte Timers lange Nattevagt. Derfor blev der ikke snakket ret meget.

Studenten havde kun været i Gruberne en Maaneds Tid; men han havde taget det sværeste Arbejde for at tjene Penge, saa han efter en lang Vinters Arbejde i Gruberne kunde have Penge nok til at studere ved den tekniske Højskole i Trondhjem. Det var Bjergværks Studiet, som interesserede ham, og Gruberne paa Svalbard var det eneste Sted, hvor han kunde lægge sig et Par Tusind Kroner op i Løbet af en Vinter samtidig med, at han fik sin Grubepraksis. Da han havde taget Studentereksamen, havde han tænkt paa at tage sin Praksis i en Grube i det sydlige Norge, hvor han hørte hjemme; men saa gik hans Fader, som var Forretningsmand, fallit, og derfor maatte han vælge Svalbard. Han befandt sig godt mellem Arbejderne. Det var raske og flinke Folk at være sammen med, maaske noget ordknappe til daglig; men der var jo heller ikke saa meget at tale om heroppe i det yderste Mørke, hvor Døgnet kun var inddelt i Arbejdstid og Sovetid.

Saa snart Grubetøjet var krænget af og lagt til tørre paa Radiatoren i Barakken, gik man til Spiselokalet og derfra igen lige tilbage til Barakken for at sove. Vejret var som Regel saa koldt og raat, at man ikke gerne stod stille paa »Gaden« for at snakke sammen. Det gjaldt bare om saa hurtigt som muligt at komme tilbage til Barakken, hvor der var tørt og lunt. Den eneste Afveksling i Ensformigheden var Radioen og Grammofonen. Om Aftenen skrattede der en Grammofon i hver eneste Barak. Og naar Arbejderne blev kede af den Underholdning, lukkede de op for Radioen. Der var jo altid et og andet hjemme i Norge, som kunde interessere dem her paa den yderste norske Forpost længst mod Nord. Radioen var det eneste Bindemiddel mellem dem og Hjemlandet i Vintermaanederne, da der ikke kom Post. Selvfølgelig var der traadløs Telegraf; men det var kun ved Julen, at den blev brugt til Udveksling af Telegrammer. Men Radioen knyttede Mændene deroppe til Hjemlandet hele Døgnet rundt.

Radioen havde dog enkelte Gange bragt den unge Students Sind ud af Ligevægt. Naar der blev transmitteret Koncerter, saa han Koncertsalen for sig. Han forestillede sig saa levende, hvorledes det straalende Lys vældede ned over de skinnende Messinginstrumenter og de

blankpolerede Violiner, og han saa for sig de festklædte Tilhørere, Herrerne med hvidt Kravebryst og sort Smoking, Damerne i lyse festlige Kjoler, alle lyttede de bevæget til Musiken. Aa — han kendte den Festglæde at være med der en saadan Aften, og han kunde blive saa bevæget, at han havde Lyst til at græde, græde over at han havde mistet en hel Vinter af sit Liv. Heroppe var der jo bare Sne og Is, en Kulde saa streng, at Haaret blev hvidt af Rim, naar man et Øjeblik var ude i det fri. Og Snestormen kunde have en saadan Kraft, at Arbejderne maatte kravle op over det lange Mosedrag for at komme frem til Gruben. Derefter maatte de køre med en aaben Elevator op ad Fjeldsiden, før Gruben lukkede sig omkring dem; en sort og kold Grube, hvor elektriske Lamper hang som gyldne Kugler under Taget. For ham vilde det endda kun vare en Vinter; men for de fleste andre deroppe vilde dette gentage sig Aar efter Aar, ja for mange vilde det fortsætte til deres Død. Saadanne Tanker er det den unge Student tumler med, mens han hugger løs paa Kullene. Et helt Liv heroppe, vilde det ikke være et forgæves Liv? Jo, det mente han; men de andre lod til at være tilfreds med det. I hvert Fald røbede de ikke til Hverdag, at de var misfornøjede med deres Tilværelse. Kun enkelte Gange blev de bitre, naar de talte om, hvor lang Vinteren og den mørke Tid varede. Dog, de tjente Penge, og det forsonede dem noget med det strenge Liv. Men Pengene gik ogsaa let. Der var Nætter, hvor der blev tabt store Summer i Kortspil, ja det skete, at en Fyr, der ikke kunde holde sig fra Kortene, tabte et helt Aars Løn. Saa maatte han igen tilbringe et helt Aar af sit Liv i Pollandet for at indtjene, hvad han havde tabt. Maaske begik han næste Vinter igen den samme Letsindighed. Det var hændt for mere end een Arbejder.

Studenten bliver revet ud af sine Tanker ved at en af Arbejderne udbryder: — Jeg synes her lugter af Røg. Mon der skulde være Brand et Sted inde i Gruben?

De andre synes ogsaa, at de mærker Røglugt, og de bliver enige om at se efter, hvad der er paa Færde. Da de kommer ud i den store Grubegang, Hovedaaren ud til Dagslyset, slaar en stærk Røglugt dem i Møde. Den ældste af dem siger:

— Det brænder i Gruben, og de fyrre Mand i de inderste Gange vil blive kvalt, hvis vi ikke faar Branden slukket. Men hvordan skal vi bære os ad med det? Det er vist bedst, vi løber til Telefonen og vækker en af Ingeniørerne, saa han kan komme herop og lede Slukningen.

Den unge Student siger ikke ret meget. Pludselig kommer han i Tanker om et Ord fra sin Spejdertid: *Spejder, vær beredt!* Nu gælder det om at være beredt, ja om at redde Menneskeliv. Det er, som vokser der noget stærkt frem i ham og gør ham beredt til at handle.

— Vi maa med det samme gaa i Gang med at slukke Ilden, raaber han.

— Tre af os tager fat med Brandslangen, og du løber til den nærmeste Telefon og fortæller Direktøren, hvad der er hændt, siger han til den ældste af dem.

De tre styrter til Slangerne og faar lukket op for Vandet. Da det er gjort, siger Studenten:

— Sprøjt I paa Ilden, mens jeg prøver at komme igennem med Røgmasker til Arbejderne inde i Gangene. De maa have dem før Røgen bliver for stærk.

Han løber hen til en gammel Stolle, hvor der er Lager af Røgmasker, og med Favnen fuld af disse styrter han ind i Flammerne, som spærrer Grubegangen.

— Han naar aldrig frem, siger Kammeraterne, og sender store Vandstraaler foran ham for at bane Vej gennem Ilden. Et Par Gange faar Flammerne fat i hans Klæder; men han faar Ilden kvalt med Vanterne. Nu er han naaet igennem Ildzonen. Hans Ansigt smerter af flere Brandsaar; men han farer hen til den første Gang, hvor der er Arbejdere. De har ikke mærket noget til Røgen, saa de bliver opskræmte, da de faar at høre, hvad der er sket.

— Tag Røgmaskerne paa og bliv foreløbig her i Gangen, beordrer Studenten.

— Ingen kan komme gennem Ilden før Branden er slukket.

Derefter løber han videre til de andre Grubegange og uddeler Røgmasker. Da han har uddelt Masker i den sidste Gang, er der fem Mand, der ikke har faaet nogen.

— Hvad skal vi dog gøre, spørger de.

— Skal vi kvæles af Røgen?

— Jeg skal hente Røgmasker til jer, siger Studenten og styrter igen frem mod Flammerne.

Men nu er Varmen saa voldsom, at han anser det for haabløst at komme igennem. Han maa vende tilbage til de indespærrede i Gruben. Dog — en Spejder maa aldrig give tabt, siger han for sig selv, selvom han saa selv

Vandet fra to Brandslanger vælder som en Fos

skal gaa til Grunde. Med Hænderne for Ansigtet styrter han sig gennem Ilden. Der gaar Ild i hans Tøj, og da han er naaet igennem, har han store Brandsaar paa Hænderne. Hans Kammerater staar klar med Vandslangen, og saa snart han er naaet ud af Flammerne, lader de Vandet plaske ned over ham. Halvt blind og dyngvaad løber han videre til Stollen efter flere Røgmasker. De andre griber fat i ham, da han igen vil forsøge at forcere Ildbæltet.

— Det bliver din visse Død, hvis du gør det, raaber de.

— Men fem Mand maa dø inde i Gruben, hvis de ikke faar Maskerne, raaber han, river sig løs og styrter videre. Vandet fra to Brandslanger vælder som en Fos ned over ham og presser ham frem gennem Ilden. Da han er naaet igennem, er Klæderne næsten brændt helt væk. Han har kun haft Tanke for at beskytte Ansigtet; men Haaret er alligevel afsvedet, og han har flere Brandsaar paa Halsen. Da han igen naar ud i Grubegangen med Røgmaskerne, udbryder Arbejderne:

— Det var minsandten er godt Stykke Arbejde, den Student gjorde der.

Men nu kan han ikke mere. Udmattet og forbrændt falder han sammen, og hans eneste Tanke er kun, at det varer en Evighed, før Branden er slukket. Hele Grubegangen er fyldt med tyk Røg, som bobler og syder omkring dem; men Røgmaskerne holder den ude. Nu maa Slukningsmandskabet ogsaa have faaet Bugt med Ilden, for Heden er ikke længere saa stærk. Pludselig kommer der Folk styrtende ind i Grubegangen, og de forstaar, at Faren er ovre. De indespærrede strømmer ud af Gruben, og da de ude ved Udgangen tager Maskerne af, ser de, at Direktøren for Gruberne er kommet til Stede. Han har selv ledet Slukningen af Branden, og nu siger han:

nedover ham og presser ham frem gennem Ilden.

— Der skal ikke arbejdes mere i Gruben i Nat. Først i Morgen Aften tager vi fat igen. Hvis Ilden ikke var blevet opdaget saa tidligt, vilde der være sket en stor Ulykke. De, der har deltaget i Slukningen, faar en Uges Løn ekstra.

Han nævner ikke med et Ord noget om Studentens resolutte Optræden under Branden.

Da han og hans Kammerater er naaet tilbage til Barakkerne, kommer Lægen ind til dem.

— Jeg har hørt, at Studenten har faaet en haard Medfart under Branden, siger han.

Studenten svarer smilende:

— Det er vel ikke saa galt, at jeg behøver at komme paa Sygehuset. Jeg er kun lidt forbrændt paa Hænderne og Halsen.

Lægen ser paa Brandsaarene.

— De er ikke farlige, siger han og begynder at lægge Forbindingerne.

— Men De skal holde Dem i Ro i 14 Dage. Ja, det er baade Direktørens og min Ordre. De har i Nat vist, at De virkelig er Spejder, ikke blot i Ord, men ogsaa i Handling.

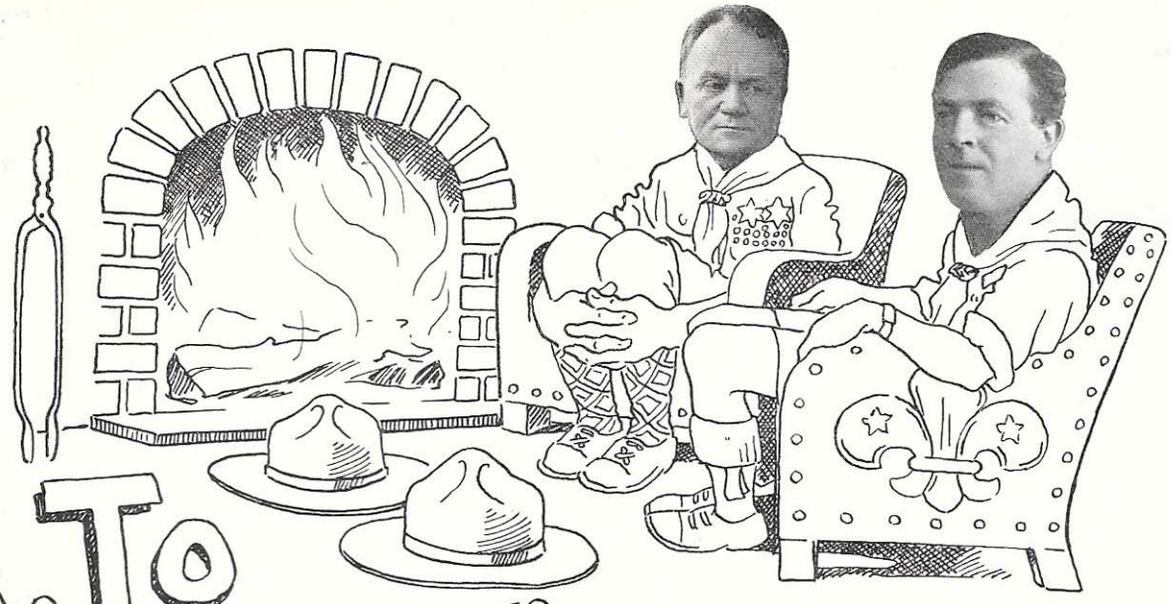
— Spejder? siger Studenten forbavset. — Hvem har sagt at jeg er Spejder?

— Jo, jeg kan huske Dem fra den gamle Trop nede paa Sydkysten. Jeg var noget ældre end De; men vi var begge med i den store Kredslejr. De har virkelig gjort ikke saa lidt mere end Deres Pligt i Nat. Han hilser med Spejdernes Hilsen og gaar ud af Barakken.

Ved Middagen hænder der det, som ellers kun sker ved de store Højtider! Direktøren og Ingeniørerne spiser med i Arbejdernes Barak, og Studenten faar Plads mellem dem ved den øverste Ende af Bordet. Under Middagen tager Direktøren Ordet:

— Naar der ikke omkom Folk ved Branden i Nat, skyldes det en ung Students resolutte Uddeling af Røgmasker. Hvorledes han tre Gange banede sig Vej gennem Ilden, ved vi alle, og han fortjener Tak for det, ikke blot af dem, der blev reddet, men af alle. Da jeg i mine Drengeaar var Spejder, fik vi indprentet, at vi altid skulde være beredt. Jeg maa virkelig tilstaa, at jeg først nu egentlig forstaar, hvad dette betyder. Den unge Student har i Nat praktiseret dette Spejdernes Valgsprog paa en saadan Maade, at det altid vil staa skrevet med Ildskrift i min Erindring. Hvis han ikke havde været beredt, vilde det være blevet en Ulykkesnat i Gruben. Jeg er stolt over at have en ung Mand, som lever og handler, som han en Gang har lovet det. Studenten har i Nat handlet uegennyttigt og modigt, og han har ikke tænkt paa at faa anden Løn, end den Glæde man altid faar, naar man hjælper andre.

Der var længe stille efter Direktørens Tale. Mere end en Arbejder fik travlt med at faa tørret noget fugtigt væk fra Øjenkrogen.

To Pionerer ved Pejsen

Korpsenes Formænd snakker sammen

Grane: *Det er i Grunden hyggeligt, at vi to har fundet hinanden og kan sidde her og »snakke« Spejderminder sammen.*

Derved mindes jeg alt det, der har været vore Korps imellem i længst forsvundne Aar, og jeg synes det har været saa meningsløst, naar jeg tænker paa, at vi to, saa forskellige vi end kan være i Opfattelsen af mange Ting, alligevel føler os som Brødre i det store Spejderbroderskab, hvad jeg er meget taknemlig for.

Ove Holm: *Det ligger vel i, at det efterhaanden er gaaet op for os i begge Korps, at vi egentlig daarligt kan tale om Verdensbroderskab af Spejdere, med mindre vi inden for vort eget Lands Grænser kan føle os som hørende til samme Bevægelse.*

Hvor gammel var du egentlig, da du begyndte som Spejder?

Grane: *Hvor gammel spørger du? Ak ja, jeg var saamænd en gammel Dreng paa 30 Aar, da jeg paa nogle unge Fyres Opfordring sagde ja til at samle Drenge fra K.F.U.M. i et særligt Spejderarbejde. Jeg blev altsaa Tropfører, og det var paa den Konto, at Lembcke bad mig indtræde i den nydannede Bestyrelse, der skulde samle Spejderarbejdet i Landet. Den holdt forresten sit første Møde den 17. December 1910, men da havde der forlængst været Spejderarbejde igang, hvor jo ogsaa du var med.*

Hvor gammel var du, da du begyndte?

Ove Holm: *Ja, jeg var jo kun halvt saa gammel som du, jeg var en Dreng paa 15 Aar, da jeg i November 1909 begyndte som Patruljefører i vor første Patrulje med Rektor Hartvig Møller som Tropfører. Senere blev jeg jo selv Tropfører og meget andet i de 29 Aar, jeg nu har været Spejder.*

I den første Tid blev der jo gjort godt Nar af os af andre Drenge, navnlig da vi begyndte at gaa i Spejderdragt, men I havde det vel heller ikke for let?

Grane: *Nej, det var ret svært for os i Begyndelsen, fordi vi ogsaa indenfor vor egen Kreds mødte meget ringe Forstaaelse for dette nye, til Trods for, at en Teltlejr, som jeg ledede i 1903, vist den første Teltlejr i Danmark, tydeligt beviste, at vi var inde paa en Vej, som kunde tage Drengene, men vi havde andre Vanskeligheder.*

Hvordan greb I Sagen an med Patruljearbejdet? Havde I Drengepatruljeførere?

Ove Holm: *Ja heldigvis lige fra Starten. Da jeg havde uddannet min Patrulje, blev flere af dem udnævnt til Patruljeførere, og paa den Maade dannede vi den første Trop.*

Den var Grundlaget for Korpsets senere Arbejde, og Erfaringerne med Drengepatruljeførere var saa gode, at vi aldrig senere gik bort fra det.

Grane: Det havde vi ikke, og det var maaske vort første Fejltrin, spejdermæssigt set, men det styrkede os paa anden Vis i Starten. Vi fik ingen fornyet Tilgang de første 1½ Aar, først da vi indførte Spejderdragten og Drengepatruljeførere tog Tilgangen Fart. Vi fik mest Drenge fra Middelstandshjem, mens I jo som bekendt blev beskyldt for at være »Overklassebevægelse«. Var der forresten noget om det?

Ove Holm: Nej, det sagde man sikkert blot, fordi man troede, at Spejderdragten og Spejderlivet var dyrt, og saa maaske ogsaa fordi de første Troppe blev startet i de højere Skoler, som det kaldtes dengang; men det er i hvert Fald givet, at vi nu har langt de fleste Drenge fra Middelstandshjem.

Grane: Du var jo ung dengang! Greb det at være Spejder dig saadan, at du glemte alt andet?

Ove Holm: Det, der greb os stærkest, var Kravet om som Spejdere at være ærlige og sanddru, og at vi skulde holde vort Ord. Men vi var langt oftere paa Lejrture, end man er nu. Hver eneste Lørdag—Søndag i Sommermaanederne var vi i Patruljelejr, men maaske havde man dengang ikke saa meget Hjemmearbejde i Skolerne, som man nu mange Steder har.

Vi tog Del i meget andet end Spejdersport. For Eksempel dyrkede vi Fodbold, Boksning og Svømning, men naturligvis var Spejdersporten vor Hovedinteresse. Navnlig var vi begejstrede for Terrænøvelserne, og »Matabelekrigen« i 1912 staar endnu i Erindringen som en af de bedste Øvelser.

Men var I forresten ikke med der?

Grane: Jo, vi var med i »Matabelekrigen« umiddelbart efter, at vi paa Lembckes indstændige Opfordring var gaaet ind i »Det danske Spejderkorps«. Vi klarede os meget daarligt ved den Lejlighed, og blev klar over, at vi maatte sætte meget ind paa Dygtiggørelse af saavel Førere som Spejdere i alle tekniske Spejderfærdigheder.

Begge: Tak for »Snakken«, du! Naar vi engang bliver gamle, vil vi fortsætte og mindes mange fælles Foretagender, som har styrket Forholdet mellem vore Korps.

MUSA, HØVDINGESØN OG SPEJDER

(fortsat fra Side 10)

»Jeg kan gaa til Aandernes Rige med Fred, Musa min Søn, for jeg ved, at Omo Høvdingen, som skal følge efter mig er en stor og modig Kriger.«

For Motu var der intet Haab. Det kan godt være, at han selv ikke ønskede at leve efter den Skam, som var overgaaet ham, Musa forbandt hans frygtelig tilredte Ben, som han havde lært det i Spejdertroppen og kom ofte for at se til ham.

»Hvorfor sprang du ud efter mig?« spurgte den gamle Afgudspræst en Dag. »Du vidste jo, jeg var din Fjende.«

»Saadan er den hvide Mands og Spejdernes Lov. Man skal altid hjælpe et Menneske i Nød, selv om det er en Fjende.«

Afgudspræsten laa længe tavs og tænkte. Saa sagde han: »Den hvide Mands Lov er bedre end mine Guders. Musa vil blive en klog Høvding for Omo Stammen.«

Musas Heltegerning bragte ham i et saa godt Forhold til hele sin Stamme, som intet andet kunde have gjort. Da Motu døde, blev der ingen ny Afgudspræst udnævnt, for Stammen mente, at det var unyttigt at tjene Guder, som ikke engang kunde frelse deres egen Præst fra Krokodillerne, og da Tumanay gik til sine Fædre og Musa blev Høvding i hans Sted, var noget af det første, han gjorde, at sende Bud til sin gamle Tropfører, David Robbins, og bede ham om han eller en anden der var som han, vilde komme og bo hos Omo Stammen for at lære den Spejderloven og fortælle den om alle Menneskers store Far.

Nu traver vi ned ad Strøget —

JUL H

BUTIKSFOLKENE
DE SYGE
GARDISTERNE
BRANDMÆNDENE
SPORVEJSFUNKTIONÆRER
TELEFONDAMERNE

Du har en dejlig Juleaften hjemme hos F
arbejder føre dig rundt paa en Tur til en
andres« Skyld er tvunget til at være bor
største Festdag i Hjemmet. — Dem har v

Efter Besøgstid

JULEN er Hjemmenes Fest.

Det er sagt saa tit, at det næsten er som en slidt Cliché for de Mennesker, der har været saa lykkelige altid at kunne fejre Julen omgivet af Far og Mor og Søskende.

Den, der har prøvet at fejre Jul i Udlandet langt borte fra Hjemmet og alt hjemligt, ved bedre end nogen anden, at Julen er Hjemmenes Fest. Men der findes ogsaa herhjemme Mennesker, som ikke kan fejre Jul — eller i hvert Fald Juleaften — i Hjemmet, de fleste, fordi de har en Gerning, der end ikke paa en Juleaften kan forsømmes, andre fordi de er syge, og atter andre, fordi de slet intet Hjem har.

Lad os sammen aflægge et Besøg hos nogle af de mange, der specielt i en Storby som København ikke faar Lov at fejre Juleaften som en Hjemmets Fest. Der er Tusinder af dem. Tænk blot paa de Hjemløse og paa dem, der maa holde Jul paa Hospitalet, og tænk paa Jernbanefolkene, der maa køre ude paa Linien Julenat, tænk paa Sporvognsfolkene, der maa hente og bringe vore indenbys Julegæster, og tænk paa Brandmændene, der maa holde sig klar, hvis Uheldet skulde ske, og der gik Ild i Juletræet. Og — ja, der er mange flere. Men lad os følges paa Rundturen.

Vi har været ude at gøre de sidste Juleindkøb. Vi har erhvervet en stor Pakke sjældne Frimærker fra de franske Kolonier til Carl, et Par flotte Kælkevanter til Søster Birthe, en Marcipangris til Mor og en rigtig fin Cigar med et bredt, rødt og gyldent Mavebælte — og i Glashylster — til Far.

Nu traver vi ned ad Strøget. Der er endnu fuldt af travle Mennesker, men vi har været ude i sidste Øjeblik paa de sidste Indkøb, vi hører Nøglerne blive drejet om i Butiksdørene — den ene efter den anden.

Saa kan de da holde fri derinde, tænker vi og fortsætter henad Strøget under den festlige Juleudsmykning, der nu endelig har udtjent efter 3 Ugers trofast Arbejde med at gøre opmærksom paa, at Julen er nær. Nu *er* Julen omsider kommet.

Javist er den kommet — for os. Men vi tager grundigt fejl, hvis vi tror, at de derinde i Butikkerne ogsaa er færdige til at holde Jul. De er saa trætte efter lang Tids umenneskeligt Slid, at de er nær ved at segne. Men der er meget at gøre endnu. Der skal ryddes op efter den Horde af plyndrende Mennesker, der nu vandrer hjemad, og som endelig er færdige med at plage dem herinde. Skotøjsekspeditricen maa først have hvert enkelt af de mange, mange Par prøvede Sko lagt i den rigtige Æske, Manufakturekspedienten maa have Slipsene ordnet og Manchetskjorterne lagt paa de rigtige Hylder, og Cigarhandleren maa have Kassen gjort op — det er ikke til at faa den til at stemme.

Nej, endnu er der ikke Tid til at holde Jul. Det bliver der først, efter at Kirkeklokkerne har kaldt til Kirke.

Saa haster Forretningsfolkene hjemad — hen til Raadhuspladsen — en Skærv i Bøssen ved det store Juletræ — og saa op i 2'eren ud til Brønshøj. Hjem til Julebord, Juletræ og Julestemning — trods Træthed og Bekymringer.

Men dèr er jo Vognstyreren og Billettøren. De skal slet ikke hjem til Juleaften. Et Par Dage før Jul gik de endnu og haabede, men saa kom Julekøreplanen.

Nu traver vi ned ad Strøget —

JULEN er Hjemmenes Fest.

Det er sagt saa tit, at det næsten er som en slidt Cliché for de Mennesker, der har været saa lykkelige altid at kunne fejre Julen omgivet af Far og Mor og Søskende.

Den, der har prøvet at fejre Jul i Udlandet langt borte fra Hjemmet og alt hjemligt, ved bedre end nogen anden, at Julen er Hjemmenes Fest. Men der findes ogsaa herhjemme Mennesker, som ikke kan fejre Jul — eller i hvert Fald Juleaften — i Hjemmet, de fleste, fordi de har en Gerning, der end ikke paa en Juleaften kan forsømmes, andre fordi de er syge, og atter andre, fordi de slet intet Hjem har.

Lad os sammen aflægge et Besøg hos nogle af de mange, der specielt i en Storby som København ikke faar Lov at fejre Juleaften som en Hjemmets Fest. Der er Tusinder af dem. Tænk blot paa de Hjemløse og paa dem, der maa holde Jul paa Hospitalet, og tænk paa Jernbanefolkene, der maa køre ude paa Linien Julenat, tænk paa Sporvognsfolkene, der maa hente og bringe vore indenbys Julegæster, og tænk paa Brandmændene, der maa holde sig klar, hvis Uheldet skulde ske, og der gik Ild i Juletræet. Og — ja, der er mange flere. Men lad os følges paa Rundturen.

Vi har været ude at gøre de sidste Juleindkøb. Vi har erhvervet en stor Pakke sjældne Frimærker fra de franske Kolonier til Carl, et Par flotte Kælkevanter til Søster Birthe, en Marcipangris til Mor og en rigtig fin Cigar med et bredt, rødt og gyldent Mavebælte — og i Glashylster — til Far.

Nu traver vi ned ad Strøget. Der er endnu fuldt af travle Mennesker, men vi har været ude i sidste Øjeblik paa de sidste Indkøb, vi hører Nøglerne blive drejet om i Butiksdørene — den ene efter den anden.

Saa kan de da holde fri derinde, tænker vi og fortsætter henad Strøget under den festlige Juleudsmykning, der nu endelig har udtjent efter 3 Ugers trofast Arbejde med at gøre opmærksom paa, at Julen er nær. Nu *er* Julen omsider kommet.

Javist er den kommet — for os. Men vi tager grundigt fejl, hvis vi tror, at de derinde i Butikkerne ogsaa er færdige til at holde Jul. De er saa trætte efter lang Tids umenneskeligt Slid, at de er nær ved at segne. Men der er meget at gøre endnu. Der skal ryddes op efter den Horde af plyndrende Mennesker, der nu vandrer hjemad, og som endelig er færdige med at plage dem herinde. Skotøjsekspeditricen maa først have hvert enkelt af de mange, mange Par prøvede Sko lagt i den rigtige Æske, Manufakturekspedienten maa have Slipsene ordnet og Manchetskjorterne lagt paa de rigtige Hylder, og Cigarhandleren maa have Kassen gjort op — det er ikke til at faa den til at stemme.

Nej, endnu er der ikke Tid til at holde Jul. Det bliver der først, efter at Kirkeklokkerne har kaldt til Kirke.

Saa haster Forretningsfolkene hjemad — hen til Raadhuspladsen — en Skærv i Bøssen ved det store Juletræ — og saa op i 2'eren ud til Brønshøj. Hjem til Julebord, Juletræ og Julestemning — trods Træthed og Bekymringer.

Men dèr er jo Vognstyreren og Billettøren. De skal slet ikke hjem til Juleaften. Et Par Dage før Jul gik de endnu og haabede, men saa kom Julekøreplanen.

JUL HOS -

BUTIKSFOLKENE
DE SYGE
GARDISTERNE
BRANDMÆNDENE
SPORVEJSFUNKTIONÆRERNE
TELEFONDAMERNE
DE HJEMLØSE
BELYSNINGSFOLKENE
POSTBUDENE
DE GAMLE
SØMÆNDENE
POLITIBETJENTENE

Du har en dejlig Juleaften hjemme hos Far og Mor. I Aar vil SPEJDER JUL's Medarbejder føre dig rundt paa en Tur til en Del af de mange Mennesker, der for »vores andres« Skyld er tvunget til at være borte fra deres Hjem og deres Kære paa Aarets største Festdag i Hjemmet. — Dem har vi alle en Pligt til at sende en venlig Tanke.

Efter Besøgstid er der Juletræ —

De Gardister, der faar Lov at være med paa Julevagtholdet paa Amalienborg, glemmer det aldrig.

Der var ingen Vej udenom, paa Arbejde Kl. 16 og først hjem med den sidste Sporvogn. En Del af de andre kan faa Lov til at gaa hjem et Par Timer midt paa Aftenen, naar den udgaaende Trafik er stilnet af, og den indgaaende Trafik endnu ikke er begyndt. Men den gælder ikke her. Her maa man køre hele Aftenen. Kun en Cigar og en Kop Kaffe bliver der Tid til ved Endestationen. Det giver Sporvejene. Og der er ogsaa pyntet lidt op med Gran og Flag og Lys, men paa Turen til den næste Endestation kommer Ensomhedsfølelsen tilbage. Dèr er alle de oplyste Vinduer, Julesalmerne toner ud paa Gaden, sunget af klare Barnestemmer. — Hvordan mon de har det derhjemme? Mon Børnene savner Far? Bare det dog var Julemorgen! Saadan arbejder Tankerne et Par Timer. Saa er der pludselig ikke længere Tid til at fundere. Klokken er allerede over 10. Glade Onkler, Tanter og Bedsteforældre skal befordres hjem fra Julefesten hos deres Slægtninge.

Sporvejsfolkenes Juleaften minder svært om **den Juleaften, Tusinder af Jernbanefolk** maa tilbringe. Juleglade, forventningsfulde Mennesker kører de fra By til By gennem et Landskab, hvor hvert eneste Hus er oplyst og fuld af Fest. Selv længes de blot hjem. Men Julestemningen forplanter sig ogsaa til dem. Det bedste af Gaasen — ved de — har Mor derhjemme levnet til Far — Far, som Pligten byder at arbejde for Føden selv paa en Juleaften.

Og Postbudenes Juleaften. Flæskestegen er omtrent spist af Hensyn til de Smaa. En lækker Portion er ved at blive varmet til Far, der snart maa være her. Han har haft en travl Tid i den sidste Uge, og er saa træt, saa træt, naar han kommer hjem. Det ved Mor saa godt. Juletræet er forlængst tændt, inden Far kommer, de smaa har trippet rundt om det og sunget baade »Glade Jul« og »Dejlig er den Himmel blaa« og »Højt fra Træets grønne Top« mere end een Gang. Men nu er Far her da omsider, og naar han har spist, deler han Gaverne ud, og saa gaar man i Seng, for han er saa træt, saa usigelig træt.

Der er ogsaa andre, hvis Juleaften i Familiens Skød bliver kort, f. Eks. Taxachaufførerne. De har haft susende travlt fra Klokken fire til halvotte. Saa kan der lige blive et Par Timer hjemme hos Familien. Men Kl. 10 maa Motoren igen startes, og nu er der rygende travlt lige til Kl. 2. I Arbejdstiden er der ikke andet end de mange oplyste Vinduer, der minder Taxachaufføren om, at det er Juleaften.

Telefondamerne i Taxas Bygning derimod har et lille Juletræ. Og mens vi taler om Telefondamerne, lad os lige kigge indenfor i Telefonhuset paa Nørregade.

Telefondamerne her synes, de har en hyggelig Juleaften. De har vænnet sig til at være borte fra Hjemmet Juleaften. De faar serveret Gaasesteg med alt hvad dertil hører, og senere paa Aftenen giver Telefonselskabet Vin og Kransekage. I den store Messe er der Juletræ, og hen paa Aftenen kommer Telefondirektøren og flere af de overordnede og hilser paa Damerne. En af de mange musikalske Telefondamer spiller, og alle synger de Julesalmer, saa det virkelig lykkes at skabe noget af den hjemlige Julehygge.

I nogle Timer er der forholdsvis Ro paa Telefonhuset, saa alt dette kan gaa nogenlunde uforstyrret for sig.

HOS -

DE HJEMLØSE
BELYSNINGSFOLKENE
POSTBUDENE
DE GAMLE
SØMÆNDENE
POLITIBETJENTENE

...Mor. I Aar vil SPEJDER JUL's Med-...af de mange Mennesker, der for »vores ...deres Hjem og deres Kære paa Aarets ...en Pligt til at sende en venlig Tanke.

...der Juletræ —

De Gardister, der faar Lov at være med paa Julevagtholdet paa Amalienborg, glemmer det aldrig.

Der var ingen Vej udenom, paa Arbejde Kl. 16 og først hjem med den sidste Sporvogn. En Del af de andre kan faa Lov til at gaa hjem et Par Timer midt paa Aftenen, naar den udgaaende Trafik er stilnet af, og den indgaaende Trafik endnu ikke er begyndt. Men den gælder ikke her. Her maa man køre hele Aftenen. Kun en Cigar og en Kop Kaffe bliver der Tid til ved Endestationen. Det giver Sporvejene. Og der er ogsaa pyntet lidt op med Gran og Flag og Lys, men paa Turen til den næste Endestation kommer Ensomhedsfølelsen tilbage. Dèr er alle de oplyste Vinduer, Julesalmerne toner ud paa Gaden, sunget af klare Barnestemmer. — Hvordan mon de har det derhjemme? Mon Børnene savner Far? Bare det dog var Julemorgen! Saadan arbejder Tankerne et Par Timer. Saa er der pludselig ikke længere Tid til at fundere. Klokken er allerede over 10. Glade Onkler, Tanter og Bedsteforældre skal befordres hjem fra Julefesten hos deres Slægtninge.

Sporvejsfolkenes Juleaften minder svært om **den Juleaften, Tusinder af Jernbanefolk** maa tilbringe. Juleglade, forventningsfulde Mennesker kører de fra By til By gennem et Landskab, hvor hvert eneste Hus er oplyst og fuld af Fest. Selv længes de blot hjem. Men Julestemningen forplanter sig ogsaa til dem. Det bedste af Gaasen — ved de — har Mor derhjemme levnet til Far — Far, som Pligten byder at arbejde for Føden selv paa en Juleaften.

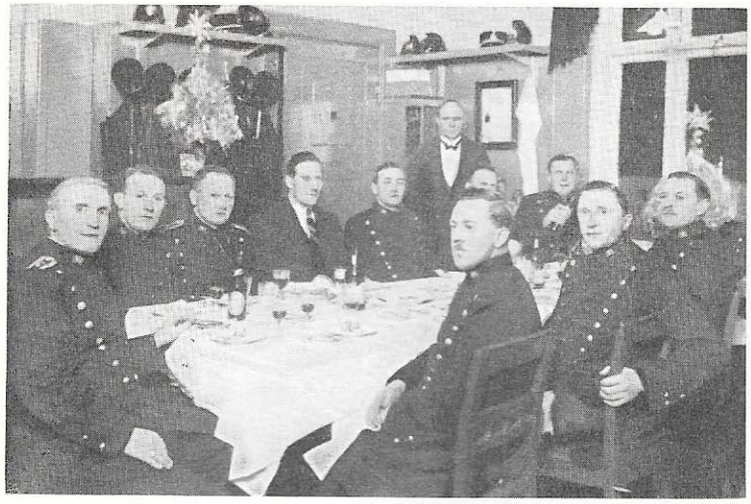
Og Postbudenes Juleaften. Flæskestegen er omtrent spist af Hensyn til de Smaa. En lækker Portion er ved at blive varmet til Far, der snart maa være her. Han har haft en travl Tid i den sidste Uge, og er saa træt, saa træt, naar han kommer hjem. Det ved Mor saa godt. Juletræet er forlængst tændt, inden Far kommer, de smaa har trippet rundt om det og sunget baade »Glade Jul« og »Dejlig er den Himmel blaa« og »Højt fra Træets grønne Top« mere end een Gang. Men nu er Far her da omsider, og naar han har spist, deler han Gaverne ud, og saa gaar man i Seng, for han er saa træt, saa usigelig træt.

Der er ogsaa andre, hvis Juleaften i Familiens Skød bliver kort, f. Eks. Taxachaufførerne. De har haft susende travlt fra Klokken fire til halvotte. Saa kan der lige blive et Par Timer hjemme hos Familien. Men Kl. 10 maa Motoren igen startes, og nu er der rygende travlt lige til Kl. 2. I Arbejdstiden er der ikke andet end de mange oplyste Vinduer, der minder Taxachaufføren om, at det er Juleaften.

Telefondamerne i Taxas Bygning derimod har et lille Juletræ. Og mens vi taler om Telefondamerne, lad os lige kigge indenfor i Telefonhuset paa Nørregade.

Telefondamerne her synes, de har en hyggelig Juleaften. De har vænnet sig til at være borte fra Hjemmet Juleaften. De faar serveret Gaasesteg med alt hvad dertil hører, og senere paa Aftenen giver Telefonselskabet Vin og Kransekage. I den store Messe er der Juletræ, og hen paa Aftenen kommer Telefondirektøren og flere af de overordnede og hilser paa Damerne. En af de mange musikalske Telefondamer spiller, og alle synger de Julesalmer, saa det virkelig lykkes at skabe noget af den hjemlige Julehygge.

I nogle Timer er der forholdsvis Ro paa Telefonhuset, saa alt dette kan gaa nogenlunde uforstyrret for sig.

Paa Stationen hygger de sig, saa godt de kan.

Nogle faa Damer kan passe Abonnenterne. Ja, Abonnenterne. Nogle af de flinkeste og rareste af dem sender smaa Julegaver til de venlige Telefondamer. Og ikke mindst *det* er med til at glæde Damerne paa en Juleaften. Ved 10-Tiden er Idyllen forbi. Saa begynder et Par travle Timer. Abonnenterne ønsker hinanden: Glædelig Jul!

Et andet Sted, hvor man uden for Hjemmet oplever en hyggelig Juleaften er **hos Garden i Vagtstuen** paa Amalienborg. Her møder der os en glad og forventningsfuld Spænding. Gaasen er fortæret, og om lidt venter der Gardisterne en stor Oplevelse. Kongefamiliens Medlemmer kommer for at ønske: Glædelig Jul! De Gardister, der faar Lov at være med paa Julevagtholdet paa Amalienborg, glemmer det aldrig. Ikke alene faar de et varmt Haandtryk af Kongeparret og Kronprinsparret; men der følger ogsaa Julegaver med til hver enkelt og en personlig skrevet Julehilsen fra Majestæterne.

Det er dog kun faa, der faar Lov at opleve en Juleaften paa Amalienborg. Flere kommer til at tilbringe **Juleaften paa et af de københavnske Hospitaler.** Man skulde synes, at en Juleaften paa Hospitalet var noget af det mest triste. Men man tager fejl. Det kan for den ikke alt for syge Patient blive en Oplevelse, man aldrig glemmer.

Er man ikke alt for sløj, gaar man slet ikke Glip af Gaase- eller Flæskestegen. Feberkosten er suspenderet, og hvad mere er: Al Feber er suspenderet. Der tages simpelthen ikke Temperatur. Man skal ikke have noget af den Slags Rystelser Juleaften. Om Eftermiddagen er der lang Besøgstid, og det vrimler med Gaver fra Slægt og Venner. Efter Besøgstid er der Juletræ, dels i Opholdsstuen og dels paa Sygestuerne. Juleevangeliet bliver læst, og en Præst eller Lægmand taler. Saa er der Gaveuddeling, der spises Knas, fortælles Historier, ja, der ryges endog paa Mandssiden. Al Sygdom og Daarligdom er som blæst bort, og Sengetiden suspenderes.

Naturligvis giver saadan en Juleaften Sygeplejerskerne en Masse at bestille. Ingen af dem faar nogensinde fri Juleaften; men alligevel er Juleaften paa Hospitalet ogsaa for dem en Oplevelse.

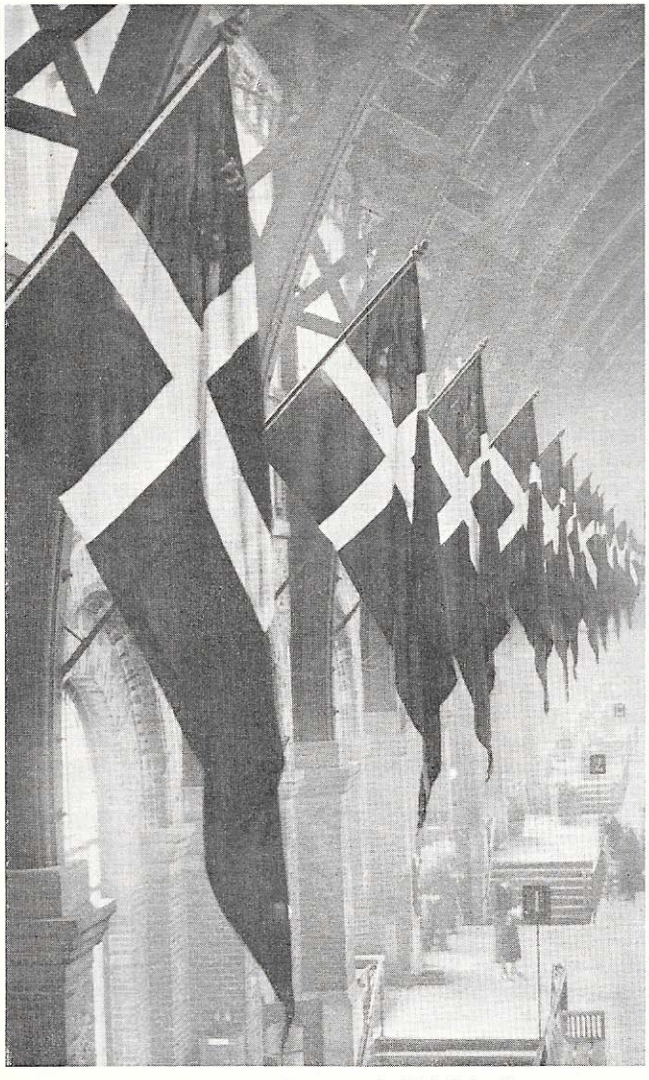
I de gamles By blandt Hundreder af gamle Københavnere er Juleaften ogsaa en enestaaende Festaften med Steg og Rødkaal, Knas og mange andre Herligheder. Med Oplæsning af Juleevangeliet, med Underholdning og rig Lejlighed til at opfriske gamle Minder fra et langt Liv — de Minder, som er den gamles bedste Ejendom.

Der er Folk, som Arbejdet holder borte fra Hjemmet paa en Juleaften. De ønsker sig naturligvis hjem. Men der er dem, som er endnu værre stillet, de, som hverken har Arbejde eller Hjem. Selv for de fleste af dem er der dog et Sted at være, hvor paa en Juleaften Brodden kan tages af Sorgen over ingen kære at eje. Adskillige af dem samles om **Juletræet paa Mændenes Hjem** ude i Eskildsgade. Godt, at de har saadan et Sted at komme, for der er ingen Tid paa Aaret, hvor Ensomhed og Hjemløshed føles saa knugende tungt som paa en Juleaften. Mangen bitter, hjemløs Mand har herude i Eskildsgade oplevet en uforglemmelig dejlig Juleaften, hvor Julens Evangelium har faaet Lov at røre ved hans Hjerte. Først faar de 70—80 Mennesker, der hvert Aar samles herude, Sulten stillet ved en vældig Skude Risengrød og en dejlig Flæskesteg, og saa gaar de rundt om det store Juletræ og synger Julens skønne Salmer, akkurat som dengang de var Børn. Forstander Sørensen læser Juleevangeliet og taler til Mændene. Senere paa Aftenen deles der smaa nyttige Julegaver ud, der drikkes Kaffe, spises Knas og læses Julefortællinger. Og mangen hjemløs Mand har en saadan Juleaften faaet tændt et nyt Haab i sit Sind.

Vi vil paa Hjemvejen kigge ind endnu et Sted, hvor der samles hjemløse eller arbejdsløse Mænd for at fejre Juleaften blandt Mennesker, der vil dem deres Bedste. Vi gaar ind paa **Sømandshjemmet Bethel i Nyhavn,** hvor Kaptajn Nielsen gerne har ca. 160 Mennesker til Bords Juleaften. Ogsaa her er Julens Evangelium Aftenens Midtpunkt. Kaptajn Nielsen selv eller en af Sømandsmissionens Venner læser det for Julegæsterne og taler om det store Budskab, det nu har bragt Mennesker gennem snart 2000 Aar, et Budskab, der den Dag i Dag har det samme at sige til de fattige og ensomme som dengang: **Os er i Dag en Frelser født ...**

— men saa kom Julekøreplanen!

Københavns Hovedbanegaards Hal Juleaften.

Senere paa Aftenen, naar Lysene paa Juletræet er brændt ned, samles man om Kaffebordene, hvor Aftenens »Høst« beundres, og hvor Sømændene for en Stund glemmer deres Bekymringer og opfrisker Minder.

Men det er sandt. Vi var lige ved at glemme de Mennesker, der maa fejre Juleaften ude, for at vi kan tilbringe vor Juleaften i Tryghed derhjemme. Vi maa lige ind paa **Brandstationen og Politistationen.** Begge Steder er der Steg paa Bordet i Samlingsstuen, og der er smukt pyntet med Gran og Lys og et lille Juletræ. Politibetjentene faar deres Steg fra en nærliggende Restauration for en eller anden »Kasse«s Regning, medens Brandmændene selv i Fællesskab har givet deres Gaas den rette Brunhedsgrad. Paa Brandstationen brænder Gaasen naturligvis aldrig paa!

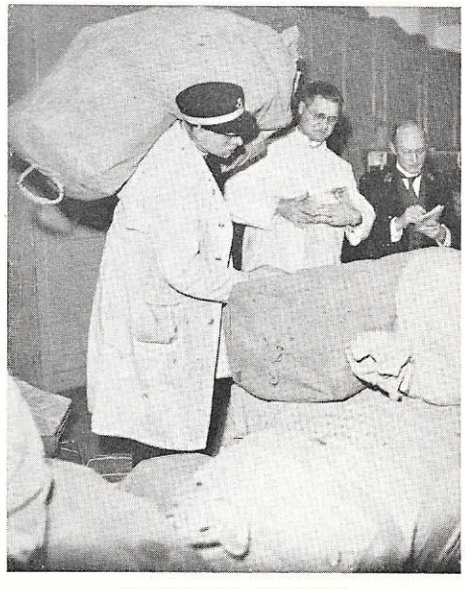
Begge Steder bliver der som Regel Lejlighed til at synge en Julesalme, men det hænder — ikke saa sjældent — paa Brandstationen, at alle Mand pludselig med et Sæt springer op fra deres Plads og styrter ud af Døren. Alarmklokken har lydt. Og saa gaar det afsted over Stok og Sten ud til en lille Ildebrand, hvor Politiet spærrer af og Brandmændene slukker. Naa, det er nu som Regel ikke noget større. Der er gaaet Ild i et Gardin, eller et Barn har tabt en Tændstik ned i Vattet (som i Parentes bemærket ikke burde findes) ved Juletræsfoden.

Branden er hurtigt slukket, men nu er i hvert Fald een af Politibetjentene beskæftiget Resten af Aftenen med at optage og skrive Rapport. De andre sætter Næsen hjemad mod Stationen. Aldrig saa snart er imidlertid Resten af Gaasen fortæret, før der igen er Bud efter Politi og Brandmænd. Denne Gang er det knap saa stor en Udrykning. Der har været Slagsmaal et Sted, hvor Spiritus indtog en altfor central Plads ved Julebordet. En tilskadekommen Mand maa køres paa Hospitalet, og en beruset Mand maa tages med i Detentionen. Ja, det sker ikke saa sjældent netop paa en Juleaften — desværre. Og Patrouilleringen maa ogsaa passes. Det sker af og til, at der kan gribes en Tyv paa fersk Gerning Juleaften. Mange Tyveknægte benytter med velberaad Hu denne Aften til et »rask« Bræk. Gaar det godt, er der nemlig som Regel to Dage, til det opdages, og da kan Tyven være over alle Bjerge. De, der er blevet tilbage paa Stationen, hygger sig nu saa godt de kan. Der bliver serveret et Glas Vin og en lille, god Cigar, og lidt Knas skulde det være mærkeligt om der ikke ogsaa blev til dem, der har Smag for de søde Sager.

Og saa vil vi da lige, inden vi trætte af Rundturen tager hjem til vort eget — efterhaanden lidt forsinkede — Juletræ, kigge ind paa **Østre Gasværk** og **Ørstedsværket,** hvorfra vi faar henholdsvis Gas til Gaasestegen og en festlig Belysning til Stuen. Her, hvorfra Lys og Varme udgaar, maa der da kunne festes en Juleaften. Men nej. *Intet* er der gjort for at gøre Julen lidt festlig for de Mennesker, der i saa høj Grad er medvirkende til at gøre Julen festlig for andre.

— I den Snes Aar, jeg har været ansat under Belysningsvæsenet, siger en Mand, vi træffer herinde, har Juleaften kun een eneste Gang adskilt sig fra enhver anden af Aarets Aftener. Dengang livede en Fuldmægtigfrue op paa Værket med en Kop Kaffe og lidt Brød. Belysningsvæsenet selv, der giver et Million-Overskud, har aldrig gjort noget for at gøre Juleaften til andet end en almindelig Arbejdsaften for os!

Det synes vi ikke, Københavns Belysningsvæsen kan være bekendt. Paa *den* Baggrund glæder vi os dobbelt over, at vi ikke behøver at fejre Juleaften ude, men har vort varme, hyggelige Hjem. Og saa sender vi en venlig Tanke til de mange, der maa fejre Juleaften ude for vor Skyld, og til dem, der intet Hjem har, hvor de kan fejre Aarets skønneste Fest. *scriba.*

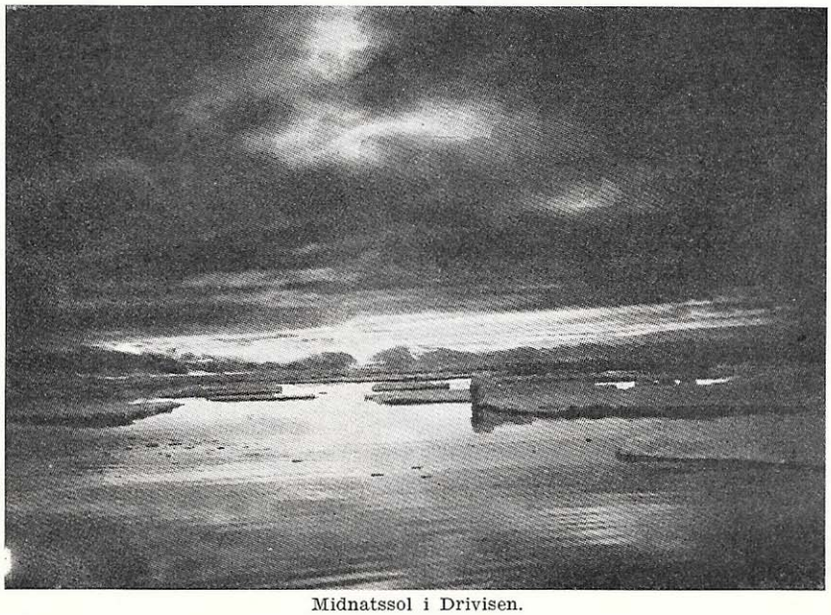
Postbudenes Juleaften.

EN DAG I ØST-GRØNLAND

OPLEVELSER OG STEMNINGER — Af *O. Hagerup*

Det var en straalende skøn Sommermorgen med Solblink over det rolige Hav og de gnitrende Sneflager paa Fjeldene. Isbjergene prangede i grønt og blaat; alt var rent og fint, saaledes som det foreligger fra Naturens Haand i sin jomfruelige Uberørthed, hvor intet menneskeligt Smuds endnu er faldet. Denne Dag var lige saa betagende, som de fleste Dage er her oppe, da jeg som fjerde Mand gik i Baaden for at være med til at udforske den inderste, ukendte Kyst af Rosenvinges Bugt. Vi arbejdede os møjsommeligt frem langs Land, hvor Tidevandet havde brudt Isen; snart kunde Aarerne bruges gennem afsmeltede Huller, snart maatte Baadene trækkes over Isen eller forsigtigt manøvreres mellem løse Isflager. Langs Kysten ligger mørke, tunge Fjelde, der sammen med Isbjergene spejler sig i det rolige Hav. I Dalene mellem Fjeldryggene ligger en Gletcher med en Elv, hvis lerede Vand giver Havvandet en graalig Tone. Paa Skrænterne mod Havet er der stadig megen Sne, hvori de større Sten efterhaanden smelter sig et Hul. Jeg sad som Udkigsmand foran i Baaden og saa op ad Isflagerne, der var spraglede med lyserøde Pletter, frembragt af en mikroskopisk Alge, som her trives godt, trods de lave Temperaturer. Pludselig forekom det mig, at en af de store »Sten« rørte sig, og det viste sig snart, at det var en stor Isbjørn, der tog sig en Lur i et Hul, den havde gravet sig i Sneen. Den strakte Hals og med Snuden skraat opad drejede den langsomt Hovedet fra den ene Side til den anden for at undersøge, hvad vi var for nogle underlige Skabninger. Da vi trængte til Proviant, maatte vi have fat i Bjørnen, og snart naaede Baaden den Skrænt, hvor Dyret havde sit Leje. Den blev imidlertid liggende, og skønt to Skytter sprang i Land, havde Bjørnen dog Frimodighed nok til at gabe — langt og inderligt — paa den for en mæt Bjørn karakteristiske, flegmatiske Maade, visende sine kraftige Rækker Tænder og en lang, krum Tunge. Da Geværerne blev lagt an, rejste den sig nølende, strakte dovent Lemmerne og brummede morgengnavent over at være blevet forstyrret i sin Lur. Da slog den første Kugle med et Klask mod en Sten, hvilket aabenbart berørte Dyret lige saa pinligt som Skytten; den vendte sig med Væmmelse bort og satte i Luntetrav i et meget behersket Tempo. Men den næste Kugle traf. Det store Hoved sank ned mellem Forbenene, Øjnene mistede deres Glød og Tungen hængte slapt ud mellem Tænderne. Jeg kastede en Sten hen paa Bjørnen for at prøve, om den var helt død, eller om vi endnu skulde vente et Angreb; men den rørte sig ikke; dens Lidelser var forbi. Det var en stor og gammel Han med knækkede Hjørnetænder og mange Ar og Saar ned ad Ryggen som Vidner om de rasende Kampe, som Hannerne indbyrdes fører. Det tog en hel Time at flænse det store Dyr, der vejer lige saa meget som en velvoksen Tyr, saa at fire Mand maa tage et godt Tag blot for at vælte den om paa Ryggen. Under Huden ligger et tykt Lag Spæk med Tran, der stinker fælt og vedholdende og især ubehageligt, naar man faar det paa Hænder og Tøj, hvilket selvfølgelig var ganske uundgaaeligt. — Men saa stod ogsaa Maden parat: Te, Kiks og Grisesylte — ah, hvor det smagte oven paa Anstrengelserne og i den dejlige fri Natur uden snærende Etikette-Regler: At drikke Te af en Konservesdaase, hvor der endnu sidder lidt Blodbudding i et Hjørne, at spise et Stykke Grisesylte med Fingrene uden at komme i Konflikt med »Takt og Tone«, og saaledes demonstrere for sig selv, at nu er man foreløbig fri for »Kulturen«s Plagerier, ligesom da man som Barn var paa Høstarbejde derhjemme i Jylland — jo, det er et Liv for Mænd med Ungdommens gode Kræfter.

Midnatssol i Drivisen.

Men allerede inden dette Eventyr var forbi, forkyndte hæse Brøl i det fjerne, at der var mere Stor-Vildt i Nærheden; mon en ophidset Bjørn, der vilde hævne sin Kollega? — Op paa den nærmeste Klippe — med et Stykke dejlig, fedtet Grisesylte i den ene Haand og Prismekikkerten i den anden — jo, dèr laa noget mistænkeligt paa Strandkanten et Stykke borte: Nogle mægtige Dyr, der tumlede sig frit, snart i Vandet, snart paa den lave, sandede Strandbred. Jeg saa tydeligt lange, hvide Stødtænder, der var ingen Tvivl mulig: Det var en stor Flok Hvalrosser, Ishavets farligste Beboere — tænk, virkelige Hvalrosser, dem, vi med store Barneøjne hørte om i Skolen, men aldrig havde vovet at haabe at faa at se; og nu laa de virkelig dèr lyslevende, ikke paa et Billede, heller ikke med matte Glasøjne, Hø i Maven og Møl i Pelsen; ingen Jernstænger — nej, det var sandt: virkelige Hvalrosser, som jeg nu skulde faa Lov at se paa ganske tæt ved. Saa i Baaden igen, og langs med Land nærmede vi os forsigtigt Flokken; jeg var Udkigsmand i Forstavnen og havde gennem Kikkerten rig Lejlighed til at følge Dyrenes Færden. Da vi var kommet Flokken tilstrækkelig nær, blev Baaden trukket paa Land, thi den kan paa Søen let blive ødelagt af Hvalrosserne, naar de bliver ophidsede. En Mand tog et Fotografiapparat, de to Roere Rifler og jeg en god Kikkert, hvorpaa vi alle forsigtigt sneg os ind paa Dyrene, dækkede af en lav Strandvold. Det viste sig imidlertid snart, at der ikke var nogen særlig Grund til at være omhyggelige for ikke at forstyrre; thi Hvalrosserne blev liggende ganske rolige, indtil vi kun var faa Meter fra det storartede Syn. 27 mægtige Dyr laa ganske tæt sammen med Ryg eller Bug mod hinanden; enkelte faa laa dog paa Bugen, men de fleste paa Ryggen med Overskægget og de lange Hugtænder lige op i Luften, stadig udstødende forskellige, besynderlige Lyde, der snart mindede om en Tyrs rasende Brøl, en Grisesos venlige Grynten eller en Menneskeabes uhyggelige Hujen i en indisk Urskov — nu og da blandet med en Tigers advarende Knurren. En Gang imellem rejste et af Dyrene sig halvt op paa Forbenene, drejede forskende det lille Hoved fra den ene Side til den anden og udstødte nogle advarende Lyde, der bragte Uro i Flokken. Vi dukkede os da straks ned, og snart var der atter Ro. Stadig viftede et og andet af Dyrene med de bageste Luffer paa en morsom koket Maade, en yndefuld Bevægelse, der staar i latterlig Modsætning til Dyrenes øvrige klodsede Færden paa Landjorden. Hvert Dyr bidrog aabenbart sit til det selskabelige Samværs Hygge, og Underholdningen foregik livligt og utvungent, skønt Fotografen stod lige ved Siden af og tog den ene Film efter den anden. Det hændte imidlertid ogsaa, at Debatten antog en storpolitisk Karakter; den ene Hvalros huggede sine lange Tænder ned i Hoved eller Ryg paa den anden, og alle de store Hanner havde Ryggen bro-

Sølvræve spiser af Gaffel ved Vinduet.

deret med »Minder« om Tiden, der svandt; og rundt om i Sandet laa der Stykker af knækkede Tænder. En Gang saa jeg ogsaa et Par Dyr, der trykkede Mundene sammen som til et Kys.

Da for pludselig alle Dyr op, prustende, brølende, og de tunge Kroppe væltede sig ned i Vandet, saa de voldsomme Bevægelser satte Sprøjtet højt til Vejrs: et storartet Syn! Vi løb alle lige bagefter de flygtende Hvalrosser, der i Vandet snart gjorde omkring, dykkede, svømmede, væltede sig over hinanden under Isflagerne, over dem. Snart standsede hele Flokken og vendte tilbage mod Strandbredden, indtil Vandet blev saa lavt, at det generede Bevægelsesfriheden. Saa vendte 25 rasende Hvalrosser Hovedet mod os og begyndte en Udskældning, som jeg sjælden eller aldrig har hørt Magen til; og Hvalrossproget var denne Gang ikke saa svært at forstaa, som man paa Forhaand skulde have troet: »Kom I bare her ud, hvor vi er i vort rette Element!« Men vi holdt os beskedent tilbage til det Element, hvor vi var

Udsigt med vort Skib i Forgrunden.

sikrede mod ethvert Angreb af disse ophidsede Havdyr. Jeg tog et Par raske Skridt ned mod Strandkanten med det Resultat, at alle Dyrene hurtigt vendte sig og styrtede udad med voldsom Plasken. Hen over Valpladsen fløj et Par Vildgæs for at advare deres Børneflok, som endnu ikke vidste, hvad Mennesker og Blod er.

Paa Sletten bag Stranden laa Horn og Gødning af de vilde Rensdyr; vi saa Spor af Moskusokser og Lemmingens Gangsystemer under Stenene; og paa Fjeldet havde den store, smukke Polarmaage (Larus glaucus) sin Rede, hvorfra den med truende Vingeslag kom susende ned over Hovedet paa os. Overalt Spor og Gødning af Vildgæssene, der til Efteraaret i deres stemningsfulde Træk gæster det smilende Danmarks Kyster — og ligesom tidligere den lille Niels Holgersen fulgte med som Passager, er det denne Gang vore Tanker, der gør den »vidunderlige Rejse« med over det straalende Polarhav. — Det er et sjælden rigt Dyreliv, som rører sig paa disse »øde« Steder, hvor Bøssen kun sjældent bringer Død. Men paa Hjemvejen gik vi mellem Stene, hvor Rylen har sin Rede; den kredsede om os med sænkede Vinger og fløjtede klagende: »Dø, dø, dø — fy, fy, fy«; thi den har om Vinteren været Syd paa, hvor der er Bøsser og Mennesker!

En død Hvalros paa Stranden kunde ikke medføres i vor lille Baad, da den maaske vejer ca. 2000 kg. Af dens 1—2 Centimeter tykke Hud skal vi lave vort Vinterfodtøj; derfor var det, vi maatte dræbe den, men ellers er vi enige om ikke at myrde mere end allerhøjst nødvendigt. Ræven og Bjørnen med deres fine Lugtesans vil imidlertid snart være paa Pletten for at splitte Dyret ad, saa at de kan faa fat i Indvoldene, der ikke har nogen Interesse for os. For at lette Adgangen til Indvoldene og dermed skaane Skindet, skæres Hvalrossen op, men bliver forøvrigt liggende, til der bliver Lejlighed til at afhente den.

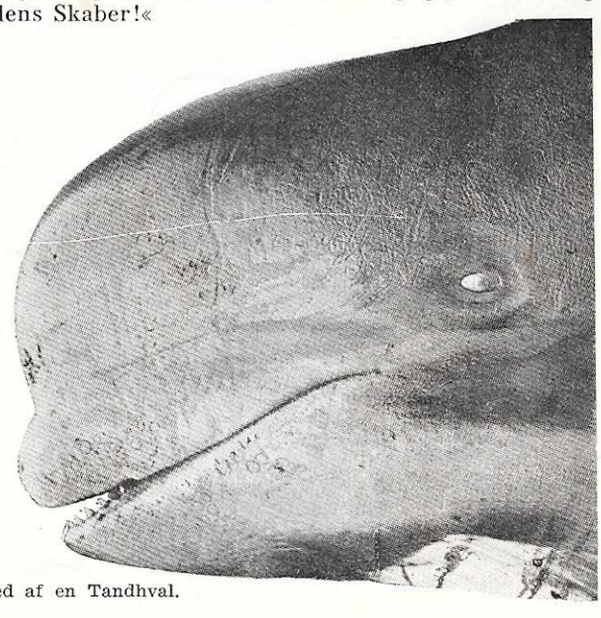
Saa begyndte Farten hjemover, mens de mange Hvalrosser laa spredt rundt om i Fjorden, enkeltvis eller 2—3 sammen paa Isflagerne. Vi manøvrerede forsigtigt fremad gennem Isen langs Stranden for at være parat til at springe paa Land, hvis Dyrene skulde anfalde os. Et langt Stykke gik det ogsaa godt, uden at vi blev opdagede, men saa med et lød lige bag ved Baaden en rasende Prusten, hvorpaa et Par vrede Herrer »i fuld Krigsmaling« stak deres beskæggede Ansigter op over Vandfladen, mens deres varme Aande blandet med Havskum stod som Geværskud ud af Næseboerne paa dem. Hen til nærmeste Isflage, Skud i Riflerne — det gik stærkt; Hævnerne forsvandt dog midlertidigt under Isen, saa vi kunde arbejde os videre fremad. Men glemt var vi ikke; endnu et Par Gange kom Hovederne truende frem over Vandspejlet, saa vi stadig maatte være parat med Geværerne; thi hvis Hvalrosser kommer tilstrækkeligt nær, kan de slaa Hugtænderne over Rælingen paa Baaden og vælte den, saa man maa i det iskolde Vand for at naa Land eller arbejde sig op paa det nærmeste Isbjerg. De to Forfølgere holdt sig dog mest under Vandet; men stadig hørtes deres vrede Lyde enten under Baaden eller under de store Isflager, som forstærkede Stemmerne og gengav Truslerne med en ejendommeligt rungende Metalklang. Det var ikke helt hyggeligt, fordi det var umuligt at høre, fra hvilken Side man skulde vente et Angreb.

Paa Tilbageturen passerede vi den dræbte Bjørn, hvis Skinker og Hud var lagt i Depot (= dækket med Sten) nær ved det Sted, hvor Tømrerne om faa Dage skal rejse Koloniens første Hus, hvorfra vi i den kommende lange Vinter vil faa saa rig Lejlighed til at glæde os over den skønne Natur og iagttage de vilde Dyrs Færden. En Polarmaage i skinnende hvidt og med lys, staalgraa Kappe over de mægtige Vinger, sad i ophøjet Majestæt paa den øverste Top af et højt Isbjerg og lod tavs Blikket glide ud over Ismasserne, hvor nogle meget smaa Skabninger i en Baad forsvandt som en mørk Skygge i Polarhavets skinnende Renhed — ogsaa den havde opdaget Spæk af Bjørn og Blod af Hvalros og ventede nu blot paa Madro for at komme de sultne Ræve i Forkøbet.

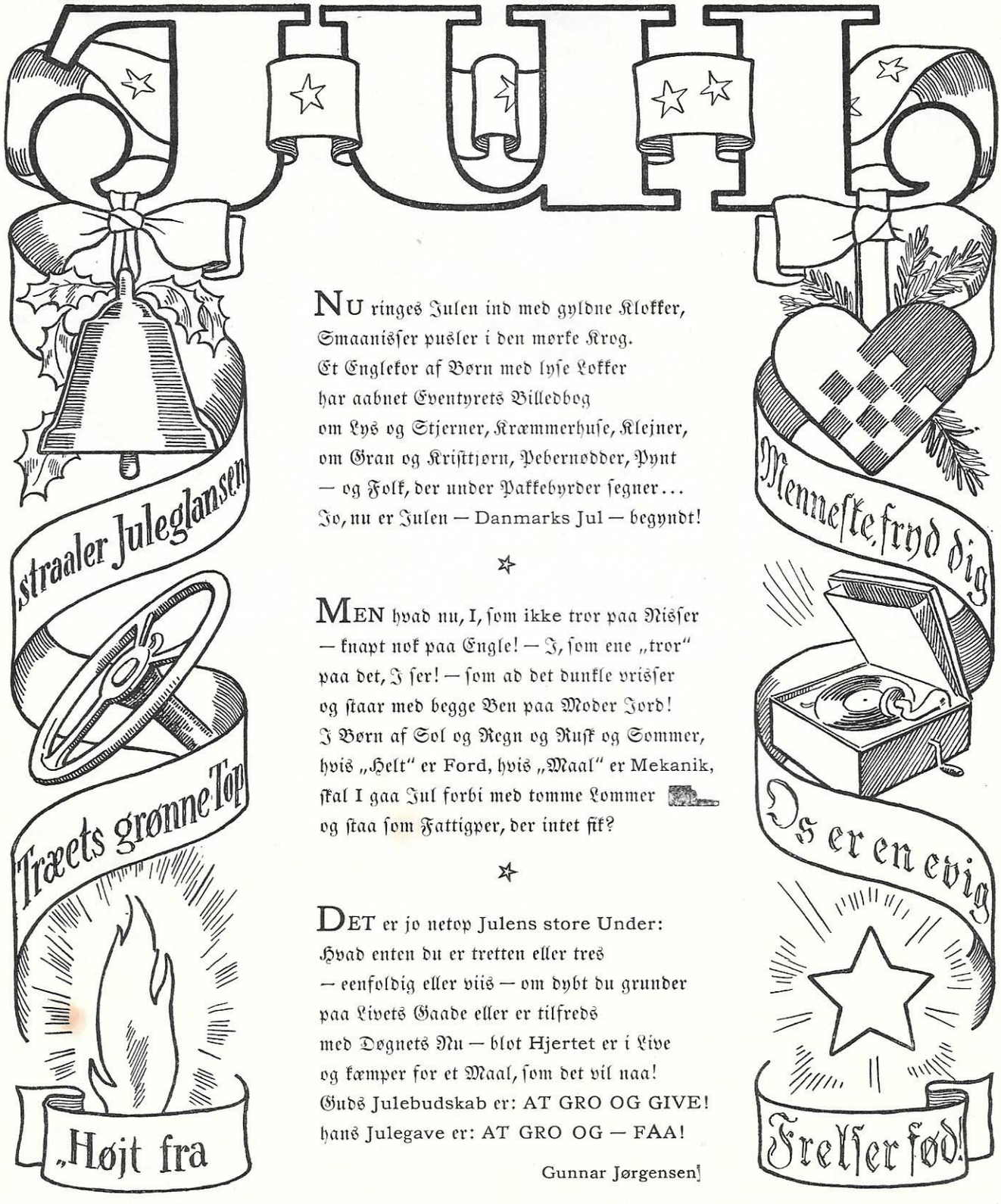
Baaden glider videre med Plasken i Vand og Knagen i den halvt optøede Is; det vækker en halv Snes nysgerrige Edderfugle, der vedblivende kredser om Baaden, skønt et Par af dem ender i Jagttasken; for det er snart Søndag, og til Afveksling er Andesteg bedre end Konserves og Bjørnebøf med Transmag.

Det er snart Midnat; ikke en Vind rører sig, saa man tydeligt ser en Sæl svømme lydløst langs Kysten; en lille, hvid Snehare smutter behændigt mellem Granitblokkene, hvor et Par ængstelige Snespurve har deres Rede. Men det, som betager os alle mest, er dog Stilheden i Naturen — især om Aftenen, naar Havet ligger blankt og i fuldstændig Spejling gengiver Himmelens tusinde sarte Farver. Kun engang imellem afbrydes Stilheden af et Isbjerg, der er afsmeltet saaledes, at det »kælver« og med et mægtigt Brag vælter og i Faldet river alt i Nærheden med sig. Derfor gaar Baaden langt uden om de største Isbjerge, hvor smukke de end er at se — i de lange, lyse Nætter med de mangeartede, skønne Reflekser, der gør Isbjergenes nederste Dele grønne og blaalige; alle disse Farver gengives atter som Spejlbillede i det dybt blaa og violette Hav, blandet med laante Farver fra den frostklare Himmel, hvor Midnatssolen i saa rig Overdaadighed spreder netop alle de Farver, som intet Menneske formaar at gengive, hverken i Ord eller Farve. Paa Landet bag Isen ligger Fjeldtoppe klædt i hvidt med luende røde Toppe; Solen ligner en Fuldmaane, som er ved at staa op, og alt er saa stille og højtidsfuldt, som naar man med listende Skridt gaar under Hvælvingerne i den store Domkirke. Man tier uvilkaarligt stille; thi nu aflægger Naturen sit klare Vidnesbyrd om den Kraft, der har skabt det skønne; og inden i mig jubler det:

»Jeg *tror* paa Gud Fader, den almægtige, Himlens og Jordens Skaber!«

Hoved af en Tandhval.

NU ringes Julen ind med gyldne Klokker,
Smaanisser pusler i den mørke Krog.
Et Englekor af Børn med lyse Lokker
har aabnet Eventyrets Billedbog
om Lys og Stjerner, Kræmmerhuse, Klejner,
om Gran og Kristtjørn, Pebernødder, Pynt
— og Folk, der under Pakkebyrder segner...
Jo, nu er Julen — Danmarks Jul — begyndt!

☆

MEN hvad nu, I, som ikke tror paa Nisser
— knapt nok paa Engle! — I, som ene „tror"
paa det, I ser! — som ad det dunkle vrisser
og staar med begge Ben paa Moder Jord!
I Børn af Sol og Regn og Rusk og Sommer,
hvis „Helt" er Ford, hvis „Maal" er Mekanik,
skal I gaa Jul forbi med tomme Lommer
og staa som Fattigper, der intet fik?

☆

DET er jo netop Julens store Under:
Hvad enten du er tretten eller tres
— eenfoldig eller viis — om dybt du grunder
paa Livets Gaade eller er tilfreds
med Dagnets Nu — blot Hjertet er i Live
og kæmper for et Maal, som det vil naa!
Guds Julebudskab er: AT GRO OG GIVE!
hans Julegave er: AT GRO OG — FAA!

Gunnar Jørgensen

I denne Krigens og Krigenes Tider, da den hvide Mands Kultur synes i Færd med at anerkende som sit Grundlag Magtens Logik, med Bly og Gas som gyldige Argumenter, mens Fremtidens Blodflomme og gule Edderskyer allerede farver Nattens Drømme og dødeligt Haglvejr fra Kuglesprøjter efterhaanden indgaar som en selvfølgelig Bestanddel af Himlens Vejr — i saadanne Tider har det vel egentlig ikke megen Art at fortælle en ganske enkel Historie, og det til og med en sørgelig Historie om en lille Fugleunge. Hvem kan tænkes at gide høre paa en saadan Historie nu, da vor egen og vor alles Skæbne ligger os saa tungt paa Sinde, fordi blodige Voldsgerninger er indgaaet som en tilbagevendende Takt i Dagens og Nattens knitrende Melodi? Visselig kun faa. Og dog skal den fortælles — og fortælles nu — denne Smule Historie om en lille Fugl, en lille sort Fugl, en Solsortunge, som faldt saa at sige lige fra Reden ned i en Hundeflab ... eller hvordan den nu er kommet til sit frygtelige Saar.

Den var i hvert Fald ikke mange Dage gammel, da en tolvaarig Dreng fandt den og bar den indesluttet i sin lukkede Haand hjem til sine Forældre, som boede i et Hus paa Landet. Drengen gik meget forsigtigt og strøg, mens han gik, og blev ved at stryge den syge Fugl henad dens sorte Ryg. Han løb ikke, Knægten, som ellers, naar han havde noget særligt at fremvise, og han var hverken glad eller stolt eller bare oprømt, som Drenge plejer at være, naar de har fanget en Fugl og et Øjeblik holder den fast, inden den faar Lov at flyve igen. Han fortalte, temmelig nedslaaet, noget om en Hund og noget om et Tjørnebuskads og noget om Pigtraad. Hans Fader opfattede næppe, hvad han sagde, for samtidig med at han fortalte, løftede Drengen ganske sagte og med uvant Varsomhed den fangede Fugleunges venstre Vinge: i Skindet var der en stor Flænge ... det meste af Siden var blodigt, levende Kød.

Nu blev der holdt Raad. Var det muligt at redde Fuglen? Og hvordan kunde det ske? Det var midt i den varme Sommer, et Stykke hen i Juli Maaned, midt i Kirsebærtiden. Hvordan undgaa Betændelse i Saaret? Endnu lugtede det ganske vist mest bare af Fugl, og dog ikke ganske frisk. Men den lille Stakkel saa ingenlunde døende ud i Øjnene, ja, den saa ikke engang ud til at være synderlig skræmt, gjorde ikke mindste Forsøg paa at flygte eller komme løs, lod sig roligt doktorere paa. Først blev Saaret vasket i Borvand, siden smurt ind i Salve. Da Patienten bagefter blev budt paa Fluer og Myg — hele Familien hoppede omkring som Krager og fangede Fluer og Myg — viste ogsaa Appetiten sig at være i Orden. Den syge Fugleunge fik Vand, og den fik Mælk at drikke, røbede ret snart Forkærlighed for Kirsebær, naar de blev budt den i smaa Trevler. Regnorme var dens Yndlingsret. Kun de større Regnorme veg den foreløbig tilbage for.

Da den nu var indført i Huset, og det tilmed som Plejesøn, maatte der selvfølgelig findes et Værelse til

den og helst et ordentligt Værelse. En Fugl bør bo smukt og herskabeligt, det er den født til, den har hele Skoven og Markerne. De første Nætter overnattede den sammen med Drengen, dens Livredder. Men den havde endnu ikke lært Renlighed — og lærte den for Resten aldrig. Og eftersom den hoppede lystigt omkring straks efter de første Dage og ubekymret lod sine Klatter dratte, hvor det kunde falde sig, kunde der ikke være delte Meninger om, at den maatte have eget Værelse. Og det fik den. Et saakaldt Værelse ovenpaa, hvor der blev opslaaet Pinde og anbragt Grene fra Skoven, at den som Fugl saa nogenlunde kunde føle sig hjemme.

Der boede nu Valde — den havde allerede den første Dag faaet dette Navn, foreslaaet af Drengen og uden Drøftelse godkendt af Forældrene. Efter at Vestværelset ovenpaa var bleven indrettet til Valde og den flyttet ind, var det aldeles, som om man havde faaet et Menneske mere i Huset. Et til Tider temmelig besværligt Menneske. Intet Navn blev nævnt saa ofte som Valdes. Allerede ved Solopgang maatte den have sit første Foder og frisk Vand. Valde var Morgenmand. Og derefter gik Strømmen hele Dagen op til Valde og ned igen, for Valde havde en mildest talt velsignet Appetit og yndede hyppige Maaltider.

Store Bekymringer blev der i Begyndelsen næret for Valde. Saaret vædskede og lugtede og syntes ikke at ville heles. Den omhyggelige Pleje lod til at være forgæves. I de første Dage blev Døren til Vestværelset aldrig aabnet uden Frygt og Bæven. Dog knap havde man rørt ved Haandtaget, saa sang allerede Valde derinde og bød Velkommen. Sang og jublede og fløj omkring, helt overstadig. For nu nøjedes den ikke med at hoppe mere; nu fløj den og brugte Vingerne. Det varede ikke længe, inden den, saasnart man aabnede Døren, kom flyvende og satte sig paa Skulderen af den Besøgende. Og fra Skulderen hoppede den op paa Hovedet, ellevild og fuld af Tiltro. Ja, den kom flyvende og satte sig paa en Arm, man rakte ud imod den — klamrede sine Kløer omkring en Finger, som var Fingeren en Gren, og fik sit Foder og sang ind imellem. Den svarede ogsaa, naar man talte til den. Man kunde føre lange og fornuftige Samtaler med Valde. Den var ikke dum. Og som Afveksling tog den sig en Flyvetur rundt i Værelset, satte sig paa Ens Hoved og Skuldre og rundt omkring paa En, hvor det kunde falde sig, man var et Træ i en forgjort Livsens Skov, et vandrende Træ; og hoppede saa nedad Ens udstrakte Arm og ud paa Fingeren igen og satte sig til Rette og blev madet.

Der blev gaaet Ture med Valde hver eneste Dag. Selvfølgelig. Saadan en Fugl maatte i Luften, maatte ud i Sommeren. En muntrere Vandrekammerat lod sig ikke tænke. Til at begynde med var den noget beklemt ved Situationen, klamrede sig til Fingeren af alle Kræfter og blev siddende rolig og tavs, stum; skævede med hastige og lidt skræmte Drejninger af Hovedet efter de Fugle, som fløj let og frit gennem Luften og efterlod et Sus af Vinger som en flygtig Tone; fo'r lidt sammen og gled ned i Knæene af Skræk over saa megen og utrolig Forvovenhed. Reddede sig maaske fra Fingeren op paa Skulderen og ind til Ens Hoved. Sagde lidt. Meget sagtmodig og næsten ordløs af Oplevelse. Blev saa efterhaanden livligere og mindre forsagt, begyndte at give uforventede Lyde fra sig, kvidre lystigt. Og tog saa pludseligt til Vingerne og fløj.

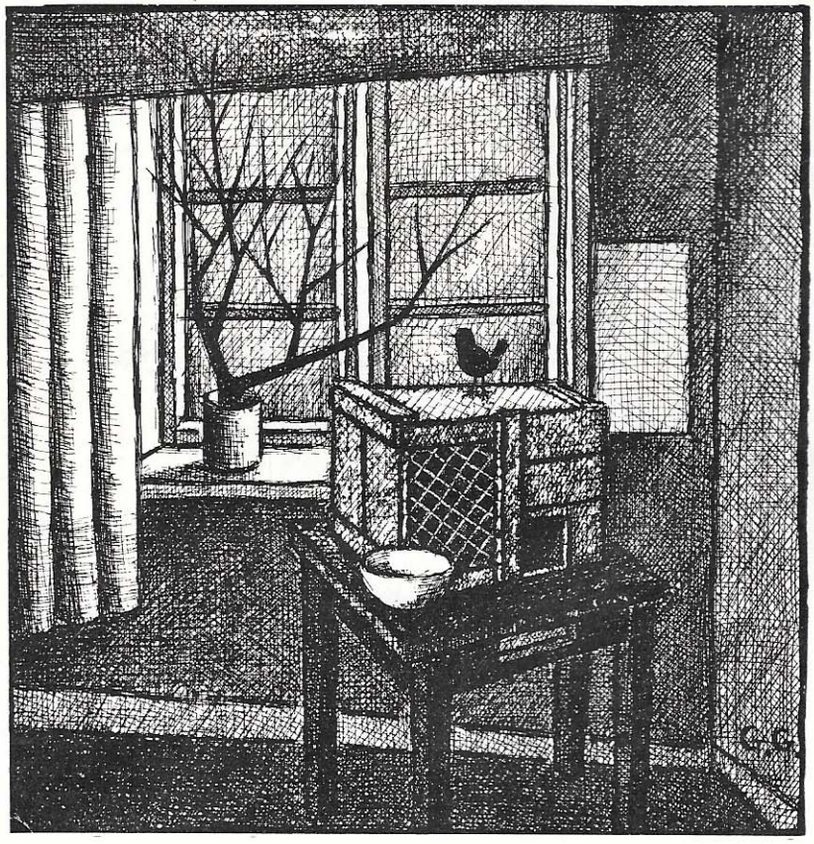
Det var nu en sølle Flugt, hvis Sandheden skal siges. Den endte i Græsset et Par Favne borte. Der plumsede den ned og blev siddende urørlig, blev nærmest liggende og kikkede sig vantro tilbage. Det nyttede ikke at kalde paa den som ellers; den maatte hentes. Den formaaede knap at holde sig fast paa Fingeren, saa overvældet var den. Bagefter sad den længe og vendte kun nu og da Hovedet mod En og gav et ynkeligt Pip, sad som lammet over sin egen eksempelløse Dristighed og endnu ikke helt paa det rene med, hvorvidt den virkelig var sluppet fra det med Livet. Men med hver Dag, som gik, blev dens Udflugter paa egen Haand mere vellykkede. Tilsidst begyndte den at flyve op i Træerne langs Vejen, alt hvad der hed Grene fristede den saare, fristede den overmægtigt, den kunde ikke staa imod. Og der hvor den kom hen, naar den fløj fra Haanden, blev den siddende urørlig, til man kom og hentede den.

Der var efterhaanden megen Tale om at befri Valde og indføre den i Fugleverdenen igen, for hvad skulde der egentlig blive af den mellem Mennesker? At holde den som Fange paa Livstid fristede ikke dens Gæstgivere. De syntes, det vilde være Synd for Valde. Den maatte gerne, saa længe den bare vilde, beholde Vestværelset ovenpaa; det stod til dens Raadighed. Men hvad var det for et Liv for den i Længden — naar Saaret nu helt blev lægt og den fik Trang til at være mellem andre Fugle? Det kunde i hvert Fald aldrig blive noget rigtigt Fugleliv, saa meget var sikkert og vist. Og de undte Valde og ønskede den et rigtigt Fugleliv. Det store Spørgsmaal blev da: kunde den klare sig alene ude i det farlige Liv? Spørgsmaalet var lige saa let at besvare, som det var selvfølgeligt at stille det: det kunde den ikke. I hvert Fald ikke foreløbig. Efter at være reddet fra Døden og plejet og forkælet af Mennesker var Valde nu værgeløs, mindst lige saa værgeløs som den Gang dens Livgiver sankede den op i Tjørnebuskadset, efter at den var flænget af en savlende Hundekæft.

Naar Valde satte sig i en Græsmark eller paa en Gren, kunde enhver gaa hen og tage den med Haanden. Ogsaa en Hund eller Kat eller Rovfugl vilde kunne hapse den, uden at det saa meget som strejfede den at bruge Vingerne for at redde sig fra Faren. Den vilde ikke ane, at der var nogen Fare paa Færde, før det var for sent. Den kendte ikke til at frygte andre Skabninger, hverken Dyr eller Mennesker. Den havde siden den Dag i Tjørnebusken ikke haft Grund til at frygte nogen eller noget, og den Dag havde den aabenbart glemt. Drengen havde reddet dens Liv, derom kunde der ikke herske Tvivl. Men Frygten, dens eneste medfødte Værn i en naadeløs Verden, Frygten havde den i sin Omgang med altfor venlige Mennesker sat til og var i Stedet bleven indpodet en grundløs Tillid til det glubske Liv — og var nu ganske værgeløs. Hvad kunde der ikke ske den, inden den igen fik lært at frygte?

Valdes Husfæller turde slet ikke tænke paa det. Turde ikke udsætte det lille Liv, som i Løbet af et Par Som-

meruger var blevet næsten en Broder og en Søn i Huset — næsten et Menneske. I hvert Fald en højt elsket Medskabning. Turde ikke udsætte Valde for den umilde Omverden og Livets alle Vegne — fra hver Krog og Gren, nede fra mørke Huller i Jorden og selv oppe fra den klare Solskinsluft — truende Farer. De turde ikke. Og omend deres Længsel efter at Valde, nu da han var lægt af sit Saar under Vingen, skulde faa et ordentligt Fugleliv maaske var ligesaa stærk som Valdes, og i hvert Fald mere bevidst, maatte dens Frigivelse dog udsættes fra Dag til Dag. Barnet havde ikke engang lært selv at søge Føden.

Valde sad under Maaltiderne med ved Bordet under det store Valnøddetræ, en ikke almindelig Medspisende, den fløj fra Bordende til Bordende og blev madet. Musiken besørgede den gratis eller som Vederlag for Føden, satte sig rundt paa Stolerygge og Havebænke og paa de Spisendes Skuldre og Hoveder og sang, opløftede et Glædesfløjt, en god og munter Aand, som har faaet Tonernes og Flugtens Gave. Som den der omflagrede sine Venner, var den som en Levendegørelse af den fulde Tillid og Samhørighed mellem alt Levende, som kun hører til i Fablernes Verden, var selv en Fabel, en Eventyrgave, lutter Glæde og Leg og Ubekymrethed midt i den duftende Sommer, den flygtende Sommer.

Og samtidig noget hemmelighedsfuldt, et Orakel, noget med dyb og ugranskelig Baggrund, noget uendeligt og umisteligt, et Bud ude fra det Ukendte og dog saa Nære, et Vingepust fra den allesteds nærværende Evighed, ingen fatter, hvis Gaade jordiske Sanser ikke er egnet til at løse.

Men nu maatte den altid have en lang, let Traad bundet om det ene Ben — ellers fløj den, inden nogen fik set sig for, op i det mægtige Valnøddetræ, fløj saa højt op, at den ikke kunde hentes ned igen. Og det gik som sagt ikke an at overlade den til sin Skæbne og Natten. Den havde stadig ikke lært selv at søge Føden. Lod Fluer og Myg flyve deres Vej, selv om de fløj lige forbi dens Næb. Snappede end ikke efter dem. Rørte ej heller de Regnorme, som blev lagt paa Jorden foran den; skænkede dem ikke et Blik. Før de blev holdt op for Næsen af den og dinglede lige ned i Gabet paa den, agtede Valde dem ikke for Regnorme og værd at spise.

Der blev gjort det ene Forsøg efter det andet paa at skræmme Valde, lære den at frygte og bæve, som ethvert Væsen paa vor Jord for sin egen Velfærds Skyld bør frygte og bæve; lære den at være paa Vagt mod snigende Farer — især *snigende* Farer. Og lære den selv at søge Føden. Ingen af Delene lykkedes. Valde lod sig ikke for nogen Pris bringe til at tro paa Verdens Ondskab, men fremturede aldeles uforstaaende overfor sine Gæstgiveres Forsøg i sin ufattelige og saa uberettigede Tillid.

Hvorfor skulde den søge Regnorme paa Jorden, naar de kom til den af sig selv, blot den løftede Næbbet og aabnede det en Kende? Det yderste, den lærte i Næringsvejen, var at snappe efter en Flue, naar den fløj den altfor nær — som oftest snappede den ved Siden af. At forfølge den flyvende Føde, begive sig ud paa Jagt, derom kunde der ikke være Tale. Den mødte syngende og glubsk til Maaltiderne ved Havebordet. Det vilde ogsaa have været et haardt Savn for hans Værtsfolk at undvære ham der.

Men efter som Tiden gik og Valde voksede til, blev Folkene i Huset mere og mere bekymrede — thi hvordan skulde det gaa med Valde og hans videre Tilværelse?

Naa, Livet har sin egen Maade at løse den Slags tilsyneladende uløselige Opgaver paa. Det er ikke altid nogen tiltalende Løsning, men en Løsning er en Løsning. Man gaar og lider og gør sig Bekymringer, og pludselig, inden man véd af det, er Spørgsmaalet løst. Der er ikke mere at tænke over, der er sat Punktum. Livets Punktum'er er endegyldige.

Valdes Plejemor havde inden dens Fund og Hjembringelse skadet sit ene Ben i Ankelledet, næsten brækket det. En Overgang var hun Invalid, ligesom Valde, havde maattet ligge en Maaned, men var nu oppe igen og humpede omkring, naar og hvor hun havde noget at gribe fat i, uden dog at kunne støtte paa Benet.

Saa en Dag, en Søndag og Solskinsdag, sad Folkene efter Maaltidet paa Stole ude paa Plænen. Valde laa i Græsset mellem Stolene og saa sig Verden an, holdt Ho-

vedet paa skraa og bevægede det med smaa Ryk og kiggede hid og did. Var altid meget optaget af Plænens Straa og deres Viften. Maaske samlede den sammen til Flugt.

Dog, den kom ikke til at flyve mere. Dens Plejemor, som var bleven siddende lidt længere end de andre paa Bænken under Valnødden, egentlig ikke havde tænkt paa at flytte sig paa Grund af sit vanskelige Ben, rejste sig pludselig og kom glad og munter humpende hen over Plænen, fra Stol til Stol, men støttede uforvarende paa den syge Fod og kom til at træde fejl, gav et Skrig af Smerte og hoppede over paa det raske Ben — og ramte Valde, hvor den laa og saa sig Græsset an. Kom til at træde paa Valde med sin fulde Tyngde.

Den laa der og gispede, Moder og Søn paa Knæ omkring den, jamrende — hvad kan vi dog gøre? Er der intet at gøre? Der var intet at stille op. Den gav ikke et Kny fra sig, Valde, laa blot og pustede svagt ud af et aabent Næb. Moder og Søn vilde i deres Fortvivlelse og deres Hjertes Vaande have fat i den, vilde løfte den op.

Lad den dog i det mindste dø i Fred, sagde Faderen haardt.

De stod omkring den, alle tre, alle lige raadløse. Stod der knuget af den pludselige og saa meningsløse, tilsyneladende meningsforladte Ulykke. Knuget af Døden i deres Midte, selv om det bare var en lille Fugl, som døde, en Fugleunge. De faa Øjeblikke, det tog Valde at dø, føltes meget lange, vilde ingen Ende tage. De stod der, dens hjælpeløse Venner, knuget af bundløs Raadløshed og Afmagt.

Et Par Besøgende kom om Hushjørnet, mens de stod der, kom gaaende op ad Havegangen, kom med raske Skridt og muntre Ord henover Plænen — de tre, som stod samlet om den døende Fugl, formaaede knap at gengælde deres Hilsen.

Og i det samme døde Valde.

Den eneste Lindring var, at dens Lidelser saa hurtigt blev forbi. Men var det en Lindring? De tre stod der saa trøstesløse, som kun Døden kan gøre Mennesker. Valde var fløjet. Var fløjet paa sin Maade. Her nyttede ingen Traad om Benet; den kunde ikke mere hentes tilbage. — I de sidste Morgener inden dens Liv saa brat blev forbi, var den begyndt at synge inde i sit Værelse ganske tidlig, inden nogen anden i Huset vaagnede, længe inden der blev rørt ved Dørhaandtaget.

Naaja — nu kunde de saa muge ud i Vestværelset, faa det renligt i Huset igen, være fri for en Masse Besvær og Bekymringer. Dog Prisen var, at Valdes Stemme var forstummet — de skulde aldrig høre den mere. Aldrig mere have den sorte Fugl flagrende om Hoved og Skuldre. Aldrig mere blive modtaget med en ellevild Morgenhilsen paa Tærsklen af Vestværelset.

Man satte sig ved Havebordet og forsøgte at være Mennesker. Det er ikke altid lige let at være Menneske og modtage Venner paa Gæstebesøg. Folkene i Huset var fremdeles næsten stumme, Gæsterne en Kende forlegne. Drengen havde faaet den døde Fugl op i sin Haand, sad og strøg den knap nok kolde Solsort henad dens sorte Ryg.

Gaa saa hen og begrav den Fugl, sagde Moderen med ét — kort og haardt.

Den lange Dreng rejste sig og blev — langsomt vandrende og ligesom med blinde Ben — borte mellem Buskene i et fjernt Havehjørne.

Det var Historien om Valde. —

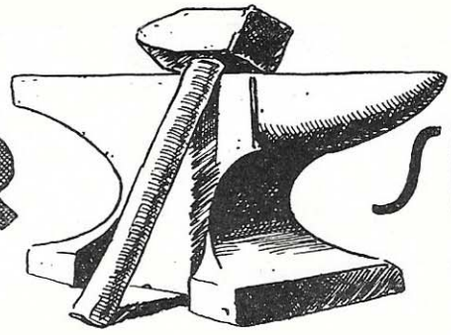
Nogle Aar senere sagde den ene af de Venner, som var dukket op lige i det ulykkessvangre Øjeblik — sagde det til Husets Frue, idet han mindede hende om en anden Begivenhed:

Det var den Sommer, da du sad og græd fordi der var død en Fugl!

Hvem kan forstaa, at man kan græde fordi der er død en Fugl? Sikkert kun Faa. Saa hvorfor egentlig fortælle Historien om Valde?

Hvem kan bekymre sig om Fugle og deres Smule Liv, hvem kan græde selv over en Fugl som Valde i Tider, da de højeste Værdier som er vundet ved Menneskehaand og den Kultur, som skulde blive vor Velsignelse, vendes til Forbandelse og Fordærv? Færdes ikke mangt et Menneske allerede i levende Live omkring med et Hjerte, som vel næsten er ligesaa knust og døende som den lille Fugls paa Plænen, da den venlige og intetanende Fod uforvarende havde dødet den? Færdes mon ikke store Dele af vor Menneskehed efterhaanden ligesaa hjælpeløse og intetanende omkring mellem Verdens farlige Kræfter, og bliver maaske ramt dødeligt af venlige Viljer, som kun tilstræber det Gode! Bliver maaske ramt og lagt øde af Idealer og Godvilje, som ikke magter sin Opgave. Men det var altsaa Historien om Valde.

HAN VAR SPEJDER

Skitse af Kaj H. Funch

Illustreret af Aage Gotved

Eftersom Aarene var gaaet, var Værkstedslarmen blevet en hel Plage for Hans ... langt mere en Nødvendighed end en Glæde.

Og dog var det saaledes, at da han for et Par Aar siden skulde vælge sig en Livsvej, var der intet, han hellere vilde være end netop Mekaniker.

Og hans Far føjede ham og gik fra Sted til Sted for at finde en Læreplads til sin store Dreng — og langt om længe kronedes hans Anstrengelser med Held!

Den første Tid var det gaaet godt, men saa kom Kampene og Vanskelighederne.

Det begyndte med, at hans Mor kom paa Hospitalet af en alvorlig Sygdom ...

Og nu havde hun ligget der omtrent et helt Aar ... Siden Januar havde han Søndag efter Søndag haft sin Gang der ... og nu var det snart Jul ... Han kendte udenad det store, dystre Hospital ... de lange Gange, hvor Dør laa ved Dør, og inde bag de mange Døre stod Seng ved Siden af Seng ...

Det hele var sket en Søndag ... Han havde været paa Patruljetur, og da han om Eftermiddagen kom hjem, fandt han Stuerne aldeles tomme ... Mor var pludselig blevet syg, og Far maatte omgaaende bringe hende paa Hospitalet ...

Og fra den Stund var Ulysten til Værkstedet kommet.

Den Dag, da hans Mor skulde opereres, og han vidste, at nu gjaldt det Liv eller Død ... den Dag var Tankerne hele Tiden hos hende, han af alle paa Jord havde mest kær ...

Og saa gik det galt ...

Om Formiddagen fik han ikke standset Maskinen rettidigt efter et lille Uheld, og det bevirkede, at den kørte fast og knækkede en Aksel, — — og han vidste, at det vilde koste hans Læremester flere Hundrede Kroner at faa Skaden repareret.

Og siden kunde det vel ofte hænde, at Arbejdet ikke gik saa rask fra Haanden, som Mester havde al Grund til at vente ... Og undertiden kunde det ogsaa hænde, at et eller andet blev lavet ganske forkert ...

Alt dette gjorde, at de troede, Hans var blevet doven og lad, og deraf fulgte hele Misèren ... Haan og Spot fulgte — Puf og Skub hørte til Dagens Orden. Men det værste var, at Hans følte tydeligt, at de ikke mere betroede ham virkelige store og ordentlige Opgaver ...

Han var Spejder og vilde ogsaa gerne være Spejder midt i Maskinernes tumlende Larm ... midt i Menneskers Spot og Haan ... Der var engang, da endnu nogle af dem talte til ham. De *havde* været Spejdere, som han var det, og var knapt saa slemme mod ham, som visse andre; men han *vilde* være Spejder, selv om han kun var Lærling paa Værkstedet ...

Og det var saa svært.

Ofte tænkte han paa at fortælle dem sin Sorg — men stadig blev det til et bestemt Nej — thi hvad kom det dem ved?

Han havde som Spejder hørt, at den, der vilde kæmpe sin Kamp tilende, altid vilde sejre tilsidst ... Af hvem han havde hørt det, erindrede han ikke; men han havde hørt det af en Spejder, og derfor vilde han kæmpe ... ganske stille og alene ...

Dobbelt svært var det for ham, at han saa sjældent kunde komme sammen med sine Spejderkammerater. Om Søndagen maatte han paa Hospitalet til sin Mor, og om Aftenen gik han paa Skole ...

Da var det, som ogsaa Spejderkammeraterne svigtede.

— — —

Og Tiden nærmede sig Jul, og Mor blev sløjere og sløjere ... I lange Tider midt paa Sommeren saa det godt nok ud, som skulde hun snart blive rask paany; men saa kom Omslaget, og Dag for Dag gik det tilbage.

Fem Dage før Juleaften døde hun ... Hans var fortvivlet, men stadig fik ingen paa Værkstedet noget at vide. Juleaftensdag Kl. 14 skulde hun begraves, men da de paa denne Dag altid havde Fyraften Kl. 12, behøvede han ikke heller i den Anledning fortælle noget.

— — —

Da skete der noget ...

Hurtigere end Lynet slaar ned, skete hele Begivenheden, der bagefter kom til at staa klart for alle i al dens Rædsel og Gru ...

Alle anede, hvordan det vilde være gaaet, om der ikke den Dag havde været en Spejder paa Værkstedet.

Kun en halv Time før Maskinerne skulde standse for at hvile i Julens hellige Dage, skete det ...

Ee Stykke fra Hans arbejdede den største af alle Maskinerne, hvis Drivhjul omtrent var i Manshøjde; men den ene Halvdel gik ned i Gulvet, hvor der var muret en Halvcirkel, akkurat saa stor, at Hjulet kunde passere.

Hans prøvede at passe sit Arbejde, selv om det var svært, hvert Øjeblik maatte han løfte sit Hoved for at faa Luft ... Tankerne om det, der skulde ske i Eftermiddag, knugede ham ...

Da med eet opdagede han noget, som den Mand, der passede den store Maskine, endnu ikke mærkede ... En Flig af Mandens Overalls greb fat i Drivremmen paa Maskinen. Hans anede, hvad der vilde ske, og foer hen til Maskinen, og med voldsom Kraft slog han Knivafbryderen fra i samme Øjeblik, som et hjerteskærende Skrig sang igennem det store Lokale ...

Alle saa hen mod Maskinen, som stod stille, og ved hvis Side laa en Mand med halvt afrevet Tøj — — — men frelst fra Døden ... En Brøkdel af et Sekund senere, og han vilde uvægerlig været knust i Drivhjulets underjordiske Bane ... Hans var gaaet tilbage til sit Arbejde ...

Hurtigt fik man Manden paa Benene igen ... han var sluppet aldeles uskadt, bortset fra hans Tøj, der aldrig blev til Overalls mere ...

Alle Maskiner undtagen een var standset, og alle Mand undtagen een var samlet om den store Maskine.

Hvem havde standset den? Ingen havde ænset noget, før Skriget havde gennemtrængt Lokalet ... saa ingen vidste det.

Og dog ...

Alles Opmærksomhed samlede sig nu om Hans ... Her var ingen Tvivl mulig ... Mesteren gik hen til ham:

»Var det dig?«

»Ja.«

Bevæget trykkede den unge Mand, hvis Liv han havde frelst, Drengens Haand ... Alle beundrede i dette Øjeblik den forhaanede Læredreng ...

Mesteren trak sit Ur op af Lommen og sagde derpaa:

»Klokken eet holder vi en ekstra Julefest, saa kan du nok komme?«

»Nej,« svarede Hans.

Mesteren saa betuttet paa ham.

»Hvorfor dog ikke?«

»Jeg skal til Begravelse.«

»Hvem da?«

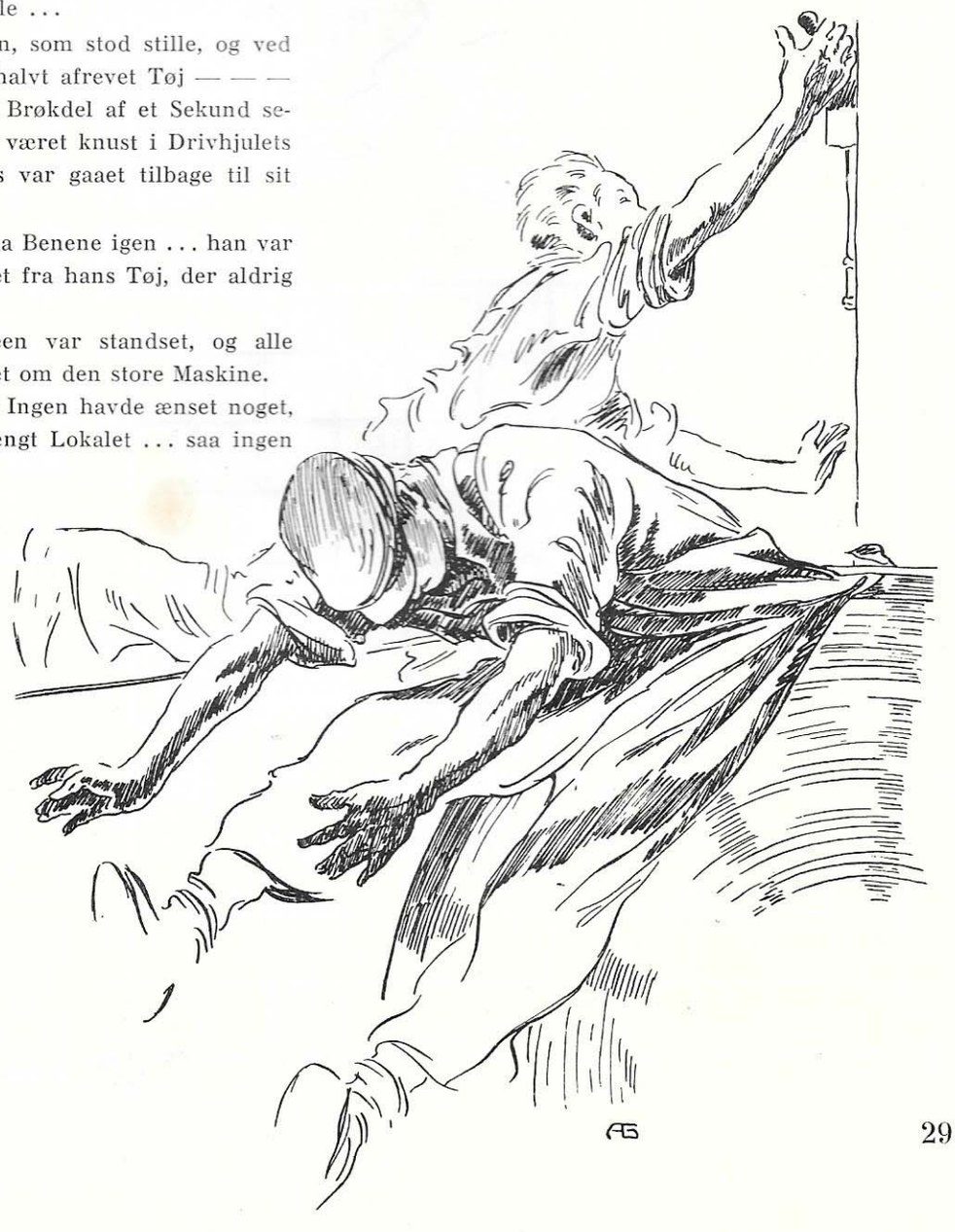
»Mor.«

Der gik en stille Sitren gennem baade gamle og unge ... og een for een listede de bort ... hver med sine Tanker ... og i mangt et Mandfolkeøje begyndte Taarerne at komme frem ...

Mesteren vidste, at Hans var Spejder; men han havde aldrig agtet den Slags for noget synderligt. Nu sagde han, medens han knugede Drenges Haad:

»Du er en Helt — ja, du er mere, du er Spejder!«

Men Hans undrede sig over, hvor meget der skulde til, før nogen paany vilde tale venligt til ham.

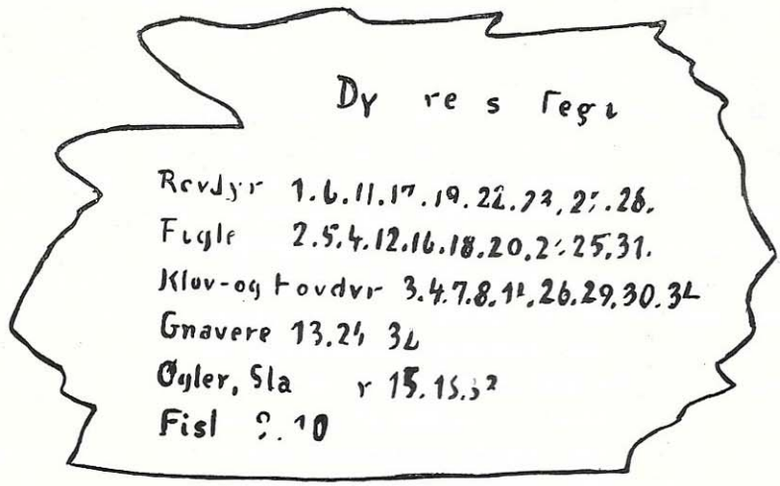
SPEJDER JUL'S SKATTEJAGT

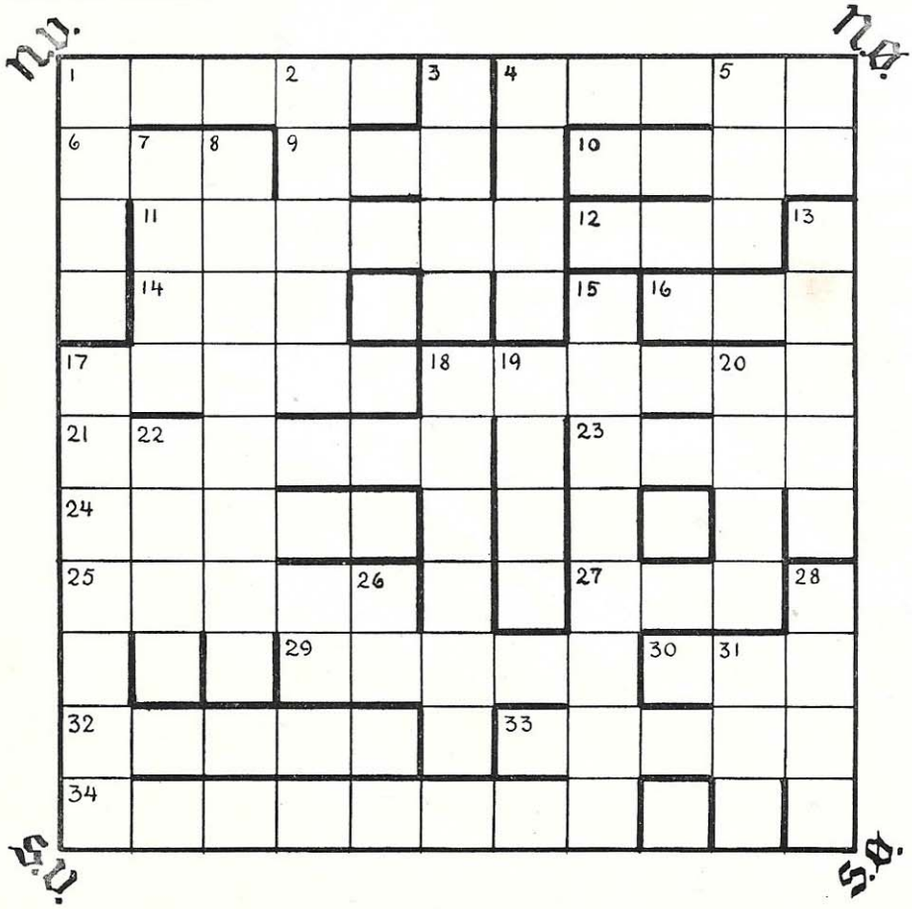
BLANDT afdøde Styrmand *Sailors* efterladte Papirer fandtes følgende: En Kortskitse over *Skatteø* og en Krydsordsopgave uden nærmere Vejledning. Desuden følgende Brev:

For mange Aar siden forliste jeg paa en Ø i Stillehavet paa 14° 15' 8" Br. og 140° 21' 13" ø. L. Den var ikke afsat paa Kortet. Jeg kom i Land indenfor et lille Skær paa Østkysten og fandt efter nogle Dages Forløb en Varde. Under en Sten mærket med et rødt Kryds fandt jeg i en Blikæske et Stykke velbevaret Papir, kvadreret og forsynet med Tal. Jeg spekulerede længe derover uden at kunne finde en fornuftig Forklaring, da jeg en Dag paa en Jagttur pludselig i Skovens Sydspids atter fandt en Varde, atter med et rydt Kryds; denne var det en Blikæske, hvori der fandtes et Stykke Papir blot med Tallet 2.

Nu begyndte jeg en systematisk Eftersøgning og fandt efterhaanden ialt 11 saadanne Tal i Løbet af en Maanedstid. Længe spekulerede jeg over Meningen, indtil jeg endelig Nord for et af de fire Højdepunkter, som jeg gav Navn efter Verdenshjørnerne fandt et Papir, der desværre var noget ødelagt af Vandet. Det findes vedlagt og skal sikkert have Overskriften »Dyrenes Tegn« og har vel Forbindelse med det kvadrerede Papir med alle Tallene.

Dagen efter dette sidste Fund blev mit Nødflag observeret fra en Damper, der reddede mig. Da jeg omsider naaede hjem, blev jeg syg. Naar jeg i Aarenes Løb har spekuleret over alt dette, er det blevet mig klart, at de fire Bjerges mærkeligt symmetriske Beliggenhed maa

have noget at gøre med det kvadrerede Papir; saaledes er Afstanden mellem dem nøjagtig 11 km til det nærmeste, og der er 11 Kvadrater paa hver Led af Papiret.

Og jeg er overbevist om, at der maa være en skjult Skat, saa meget mere som der var tydelige Spor af, at Sørøvere havde benyttet Øen som Skjulested.

Præmieliste

1. Præmie:

Et svensk Kompas »Silva«.
Værdi ca. 20 Kr.

2. Præmie:

En Korttaske af Kærnelæder.
Værdi ca. 12 Kr.

3., 4. og 5. Præmie:

Kompas.

Løsningen: Skattens Skjulested

indsendes

paa hosstaaende Kupon inden 15. Februar 1939 til

SPEJDER JUL

Korpskontoret: *St. Kongensgade 77, 2. København K.,*

eller Korpskontoret: *Fiolstræde 19, København K.*

Spejder Jul's Præmieopgave

Kupon

Løsning: .....

Navn: .....

Adresse: .....

Korps: .....

En Skotte.

Andy kørte i Taxa. Chaufføren tabte Herredømmet over Vognen, og den foer afsted i vanvittig Fart.

»Hvad er der los?« raabte Andy.

»Jeg kan ikke faa den standset,« svarede Chaufføren.

»Saa slaa i det mindste Uret fra!«

★

»Jeg spiller Klaver for at slaa Tiden ihjel.«

»Ja, syntes jeg ikke nok, det lød, som om du myrdede nogen!«

★

»Husk at hente Kul, inden det bliver mørkt!«

»Jamen, det er allerede mørkt!«

Noget for Ulvеunger

Nu tror I straks, at dette er noget kedeligt og højtideligt af den Slags, som altid staar i Julehefter, og som man springer over. Og det er heller ikke morsomt altsammen, men prøv at læse det, saa kan du bagefter sige din Mening derom.

Juleferien er en dejlig Tid, den kommer paa et Tidspunkt af Aaret, hvor man trænger allermest til Ferie — og saa rummer den jo den smukke Julefest, der samler saa mange af Familien og dens Venner — og maaske er der Sne og Is, saa vi kan dyrke Vintersport.

Men det er jo en lang Ferie, og det kan maaske en Gang imellem knibe med at faa Tiden til at gaa, især hvis man ingen Søskende har. Har du Søskende, saa prøv paa een Ting: Lad være med at skændes. Jeg har en god Ven, hun sagde en Gang, at Søskende, der skændes, ikke ærer deres Mor og Far; for er der noget Forældre bliver bedrøvede over, saa er det, naar deres Børn er Uvenner og ikke kan enes.

Malede Glas

Naa, det var den lange Ferie, vi kom fra, nu skal I faa en Ide til at lave *malede Glas*.

Bed Mor om Sylte- eller Marmeladeglas med Skruelaag, vask dem godt af i Sprit. Naar de er godt tørre, maler I dem med Celluloselak, som faas i mange smukke Farver i smaa Daaser til en billig Penge.

Mal Prikker, Blomster, Blade eller hvad I ellers kan finde paa, med en lille Pensel. Saa skal Glassene tørre et Par Uger i Stuevarme.

Glassene kan bruges til Sukker, Bolcher, Chokolade osv. Prøv det, saa har du Fødselsdagsgaver til Familiens Damer.

Giv Fuglene Føde

Er der Sne, og Jorden er ganske snedækket, saa køb Fuglefrø og faa Krummer og Affald fra Køkkenet, læg det ud i Haven eller paa et Fuglebræt. Du kan ogsaa købe noget Blærefedt eller Palmin og smelte det sammen med Fuglefrø. Hæld det i en Urtepotte (husk at lukke Bunden til) og anbring den i en Gren, saa skal du se, der kommer Mængder af Mejser og andre Fugle.

Glem ikke i haard Frost at give Fuglene Vand. Hæld et Par Gange om Dagen varmt Vand i.

Saa er her en morsom Talkunst

Bed en skrive følgende Tal 12345679. Du ser nok, at 8 mangler. Spørg saa, hvilket Tal, han synes er daarligst skrevet. Siger han saa f. Eks. 3, ganger du 3 med 9, det er 27. Saa beder du ham udføre Regnestykket:

$$\begin{array}{r} 12345679 \times 27 \\ 86419753 \\ 24691358 \\ \hline 333333333 \end{array}$$

Saa siger du: Nu har du vel lært at skrive 3-Taller kønt.

Siger han 6, skal du gange 6 med 9, altsaa 54, saa skal *han* gange med 54.

Prøv først selv!

Her er et Par Vittigheder. Mon du kender dem?

Badeopsynet: »Er De tosset! Badning er forbudt her efter 8 Aften.«

Den unge Pige: »Jeg bader ikke, jeg er lige ved at drukne.«

Man spurgte en Far til Tvillinger, om de ikke lavede en frygtelig Støj om Natten.

»Det er ikke saa slemt. — Ser De, den ene skriger saa højt, at man ikke kan høre den anden.«

Den rare gamle Dame nærmede sig paa et Lasaret en Seng, hvor en Soldat laa næsten skjult af Bandager: »Stakkels lille De! Er De saaret?«

»Nej, bare sparket af en Kanariefugl!«

Har du en Scrapbog?

Hvis du har faaet rede Penge til Jul (ellers brug dine Lommepenge), saa køb noget billigt Karduspapir og lav dig en Scrapbog. Stilebøger duer ikke, de er for smaa til store Billeder. Klip Billeder ud af Aviser, Ugeblade og Reklamer fra Boghandlere. Men inden du begynder, saa tænk dig godt om, hvad du vil samle paa. Det kan ikke nytte at samle paa Billeder af Kolibrier, de er sjældne.

Og saa klip lige og sæt dem ordentlig ind; der skal kun være Lim paa Bagsiden.

Er du hjælpsom?

Gør du hver Dag en lille Ting, der kan hjælpe og glæde en anden?

Naar du gaar hjemme hele Dagen i Juleferien, er der jo mange Lejligheder til at hjælpe Mor og Far og de andre.

Benyt dig af Chancen, — og husk, at naar du glæder andre, glæder de ogsaa dig ved Lejlighed.

Men lad det ikke blot blive i Ferien. Der er saa mange af os voksne, der faar daarlig Samvittighed ved Juletid — og Resten af Aaret sover den. Lad dit Sind være aabent og hjælp hver Dag hele Aaret rundt efter Evne.

God Jagt!

Jørgen.

Han naaede det ikke

Far: »Hvordan er det, du ser ud?«

Peter: »Jeg drattede i et Mudderhul, saa . . .«

Far: »Og du havde dine nye Bukser paa!«

Peter: »Ja, for jeg fik ikke Tid til at tage dem af!«

Fin Fælde

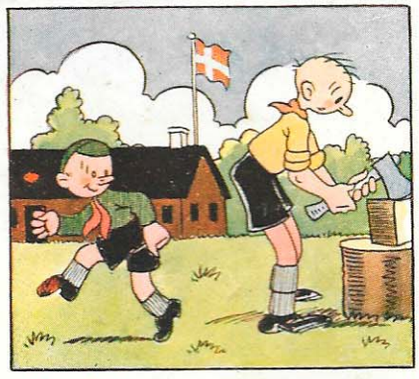
Per: »Hvordan virkede saa den Rottefælde, jeg lavede til dig?«

Ole: »Udmærket, gamle! Da jeg kom ned i Kælderen, laa der to døde Rotter ved Siden af den. De havde grinet sig ihjel!«

EN UTROLIG HISTORIE

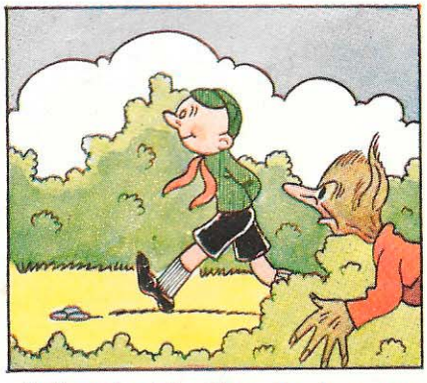
Graabror vil ikke være lydig mod Akela, men stikker stædig Næsen i Sky.

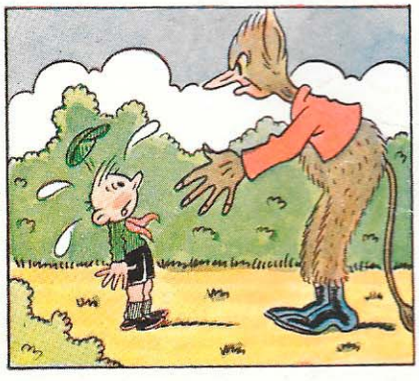
Mens Akela prøver at faa Øksen ud af Træblokken, stikker Graabror af

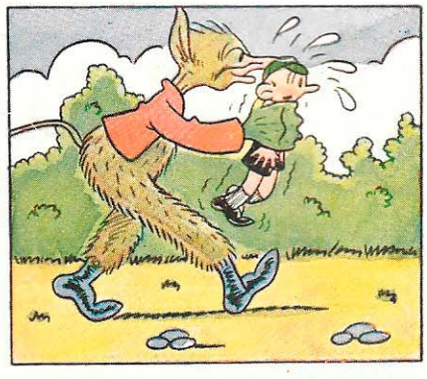
og vandrer rundt i Skoven, mens han drømmer om store Bedrifter, uden at vide,

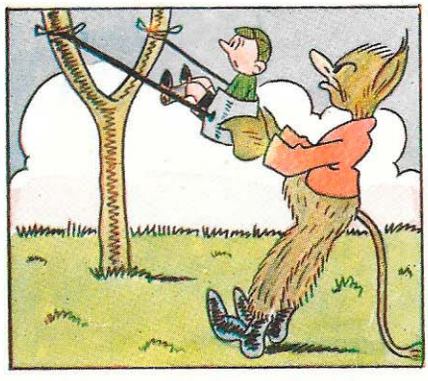
hvilken frygtelig Fare, der lurer paa ham bag Buskene, han frejdigt passerer; men

pludselig staar den fæle Trold for ham — og nu er Graabror solgt til Stanglakrids, thi

Trolden griber ham med sine Kæmpenæver og

med den mægtige Kæmpe-Slangebøsse

bliver Graabror — svup! — sendt ud i Verdensrummet.

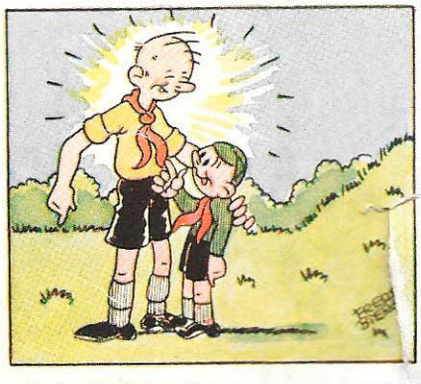
Han farer som en Stratosfære Ballon afsted over Byens Tage, men taber Farten,

som ender paa Spidsen af Kirkespiret, der ubarmhjertigt har truffet Graabror lige i Maven. H. P.!

— S a a vaagner han og ser Akela staa der. Det er meget bedre end Trolden, og

derfor beslutter Graabror altid at følge Akelas Raad og adlyde den gamle Ulv.

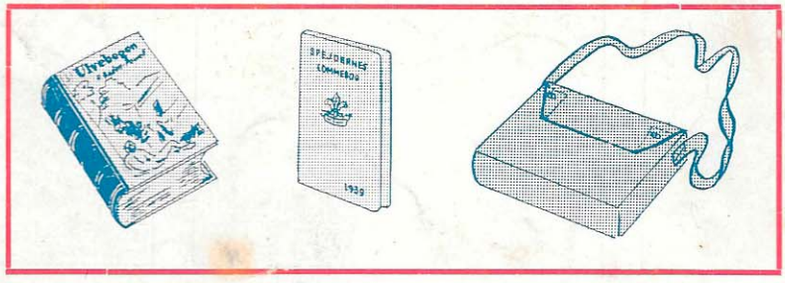
Drengene i Det Danske Spejderkorps har deres *eget Depot*, hvor vi paa eet Sted har samlet ikke alene alle de Ting, som Drengene nødvendigvis har Brug for under Udøvelsen af deres Spejdergerning, men ogsaa et Væld af gode Gaver, der kan faa et Drengehjerte til at banke hurtigere af lutter Begejstring.

Naar Familie og Venner vælger deres Julegaver hos os, støtter de samtidig Drengenes Afdelinger og dermed hele Spejderbevægelsen. Vi er ikke dyrere - tværtimod - men vi er rigtigere.

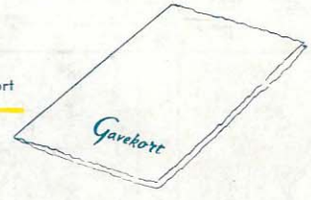
Ulvebogen af R. Baden-Powell. Oversat af C. Lembcke. I ny Bearbejdelse ved Klavs Vedel. Kr. 1.50

Spejdernes egen Lommebog med en Mængde praktiske Oplysninger for enhver Spejder. Kr. 1.50

Tværsæk for Ulveunger. Særlig Model fremstillet af vandtæt Ravndug og med Tryklaas. Kr. 1.85

...eller gi' ham et Gavekort

Det Danske Spejderkorps Depot

FRILUFTS-MAGASINET

Skindergade 27 . København . Telefon Central 10909 og 11203

Det Berlingske Bogtrykkeri A/S - København